

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः
(वाक्य सहित)

पञ्चमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Version Notes:

This is now the current Version 2.0 dated May 31, 2025.

1. This replaces the earlier version 1.0 dated Feb 28, 2021.
2. This version has been updated with the errors found and reported till May 15, 2025.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.
4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated 31st August 2018
2nd	Version Number	0.0 dated 31st January 2019
3rd	Version Number	0.0 dated 30th September 2019
4th	Version Number	0.1 dated 31st May 2020
5th	Version Number	1.0 dated 28th Feb 2021

Table of Contents

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे

पञ्चमं काण्डं 4

5.3 पञ्चमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – चितीनां निरूपणं4

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ओं

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमं

काण्डं

5.3 पञ्चमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – चितीनां निरूपणं

TS 5.3.1.1

उ॒थ्स॒न्नय॒ज्ञो वा ए॒ष यद॒ग्निः किं वा॑ऽहै॒तस्य॑ क्रि॒यते॒ किं वा॑ न
यद्-वै य॒ज्ञस्य॑ क्रि॒यमा॑णस्या-न्त॒र्यन्ति॑ पू॒यति॑ वा अ॒स्य तदा॑श्चिनीरुप॑
दधा॒त्यश्चि॒नौ वै दे॒वानां॑ भि॒षजौ॑ ताभ्यामे॒वास्मै॑ भेष॒जं करो॑ति पञ्चोप॑
दधा॒ति पा॒ङ्क्तो य॒ज्ञो या॒वाने॒व य॒ज्ञस्त॑स्मै भेष॒जं करो॑त्यृत॒व्या उप॑

दधा॒त्यृत॒ूनां॑ क्लृ॒प्त्यै – [] 1

TS 5.3.1.1 - Padam

उ॒थ्स॒न्नय॒ज्ञ इत्यु॒थ्स॒न्न – य॒ज्ञः । वै । ए॒षः । यत् । अ॒ग्निः । किम् ।
वा । अ॒ह । ए॒तस्य॑ । क्रि॒यते॑ । किम् । वा । न । यत् । वै ।
य॒ज्ञस्य॑ । क्रि॒यमा॑णस्य । अ॒न्त॒र्यन्ती॑त्यन्तः – यन्ति॑ । पू॒यति॑ । वै ।

अ॒स्य॒ । तत् । आ॒श्विनीः॑ । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । अ॒श्विनौ॑ । वै ।
दे॒वाना॑म् । भि॒षजौ॑ । ता॒भ्याम् । ए॒व । अ॒स्मै । भे॒षज॑म् । क॒रोति॑ ।
पञ्च॑ । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । पा॒ङ्कः । य॒ज्ञः । या॒वान् । ए॒व । य॒ज्ञः ।
त॒स्मै । भे॒षज॑म् । क॒रोति॑ । ऋ॒तव्याः॑ । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । ऋ॒तूना॑म् ।
क्लृ॒प्त्यै॑ । 1 (50)

TS 5.3.1.2

पञ्चो॑प द॒धाति॑ पञ्च॑ वा ऋ॒तवो॑ या॒वन्त॑ ए॒वर्त॑व॒स्तान् क॑ल्पयति
समा॑नप्र॒भृतयो॑ भवन्ति समा॑नो॒दर्का॑स्तस्मा॒त् समा॑ना ऋ॒तव॑ ए॒केन॑
प॒देन॑ व्याव॑र्तन्ते तस्मा॒द्-ऋ॒तवो॑ व्याव॑र्तन्ते प्रा॒णभृ॑त उ॒प द॑धात्यृ॒तुष्वे॒व
प्रा॒णान् द॑धाति॒ तस्मा॑त् समा॑नाः सन्त॑ ऋ॒तवो॑ न जी॒र्यन्त्य॑थो
प्र॒ जन॑यत्ये॒वैना॑नेष॒ वै वा॒युर्य॑त् प्रा॒णो यद्-ऋ॒तव्या॑ उप॒धाय॑
प्रा॒णभृ॑त – [] 2

TS 5.3.1.2 - Padam

पञ्च॑ । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । पञ्च॑ । वै । ऋ॒तवः॑ । या॒वन्तः॑ । ए॒व ।
ऋ॒तवः॑ । तान् । क॑ल्पयति । समा॑नप्र॒भृतय॑ इति॒ समा॑न – प्र॒भृतयः॑ ।
भव॑न्ति । समा॑नो॒दर्का॑ इति॒ समा॑न – उ॒दर्काः॑ । तस्मा॑त् । समा॑नाः ।

ऋ॒तवः॑ । ए॒के॒न । प॒दे॒न । व्या॒वर्त॑न्त इति॑ वि – आ॒वर्त॑न्ते । तस्मा॑त् ।
 ऋ॒तवः॑ । व्या॒वर्त॑न्त इति॑ वि-आ॒वर्त॑न्ते । प्रा॒णभृ॑त इति॑ प्रा॒ण-भृ॑तः ।
 उपे॑ति । द॒धा॒ति । ऋ॒तुषु॑ । ए॒व । प्रा॒णानि॑ति प्र – अ॒नान् । द॒धा॒ति ।
 तस्मा॑त् । स॒मा॒नाः । स॒न्तः । ऋ॒तवः॑ । न । जी॒र्य॑न्ति । अथो॑ इति॑ ।
 प्रे॑ति । ज॒न॒य॒ति । ए॒व । ए॒नान् । ए॒षः । वै । वा॒युः । यत् ।
 प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । यत् । ऋ॒तव्याः॑ । उप॒धा॒येत्यु॑प – धा॒य ।
 प्रा॒णभृ॑त इति॑ प्रा॒ण – भृ॑तः । 2 (50)

TS 5.3.1.3

उप॒दधा॑ति तस्मा॑त् सर्वा॑नृ॒तून्नु॑ वा॒युरा व॑रीवर्त्तिवृ॒ष्टिस॑नीरु॒प द॑धाति
 वृ॒ष्टिमे॒वाव रु॑न्धे यदे॑क॒धोप॑द॒द्ध्य-दे॑क॒मृ॒तुं व॑र्षे॒दनु॑परि॒हारः॑
 सा॒दय॑ति तस्मा॑त् सर्वा॑नृ॒तून् व॑र्षति॒ यत् प्रा॒णभृ॑त उप॒धाय॑
 वृ॒ष्टिस॑नीरु॒पद॑धाति तस्मा॑द्-वा॒युप्र॑च्यु॒ता दि॒वो वृ॒ष्टिरी॑र्ते प॒शवो॑
 वै व॒यस्या॑ ना॒नाम॑नसः॒ खलु॑ वै प॒शवो॑ ना॒नाव्र॑तास्ते ऽप॒ ए॒वाभि॑
 सम॑नसो – [] 3

TS 5.3.1.3 - Padam

उ॒प॒द॒धा॒ती॒त्यु॒प – द॒धा॒ति॒ । तस्मा॑त् । सर्वा॑न् । ऋ॒तून् । अ॒न्वि॒ति॒ ।
वा॒युः । ए॒ति॒ । व॒री॒व॒र्ति॒ । वृ॒ष्टि॒स॒नी॒रि॒ति॒ वृ॒ष्टि॒ – स॒नीः॑ । उ॒पे॒ति॒ ।
द॒धा॒ति॒ । वृ॒ष्टि॒म् । ए॒व । अ॒वे॒ति॒ । रु॒न्धे॒ । यत् । ए॒क॒धे॒त्ये॒क – धा॒ ।
उ॒प॒द॒द्ध्य॒ादि॒त्यु॒प – द॒द्ध्य॒ात् । ए॒क॒म् । ऋ॒तु॒म् । व॒र्षे॒त् ।
अ॒नु॒प॒रि॒हा॒रमि॒त्यनु॑-प॒रि॒हा॒रम् । सा॒द॒य॒ति॒ । तस्मा॑त् । सर्वा॑न् । ऋ॒तून् ।
व॒र्ष॒ति॒ । यत् । प्रा॒ण॒भृ॒त इति॑ प्रा॒ण – भृ॒तः॑ । उ॒प॒धा॒ये॒त्यु॒प – धा॒य॒ ।
वृ॒ष्टि॒स॒नी॒रि॒ति॒ वृ॒ष्टि॒ – स॒नीः॑ । उ॒प॒द॒धा॒ती॒त्यु॒प – द॒धा॒ति॒ । तस्मा॑त् ।
वा॒यु॒प्र॒च्यु॒ते॒ति॒ वा॒यु – प्र॒च्यु॒ता॒ । दि॒वः॑ । वृ॒ष्टिः॑ । ई॒र्ते॑ । प॒शवः॑ । वै ।
व॒य॒स्याः॑ । ना॒ना॒म॒न॒स इति॑ ना॒ना – म॒न॒सः॑ । ख॒लु॒ । वै । प॒शवः॑ ।
ना॒ना॒व्र॒ता इति॑ ना॒ना – व्र॒ताः॑ । ते॒ । अ॒पः॑ । ए॒व । अ॒भी॒ति॒ ।
स॒म॒न॒स इति॑ स – म॒न॒सः॑ । 3 (50)

TS 5.3.1.4

यं का॒म॒ये॒ताप॒शुः स्या॒दि॒ति॒ व॒य॒स्या॒स्त॒स्यो-प॒धा॒याप॒स्या उप॑
द॒द्ध्य॒ाद॒सं॒ज्ञा॒नमे॒वास्मै॑ प॒शु॒भिः॑ क॒रो॒त्यप॒शु॒रे॒व भ॒व॒ति॒ यं का॒म॒ये॒त
प॒शु॒मा॒न्थ्-स्या॒दि॒त्य-प॒स्या॒स्त॒स्योप॒धाय॑ व॒य॒स्या उप॑ द॒द्ध्य॒ात्

सं॒ज्ञान॑मे॒वास्मै॑ प॒शुभिः॑ करोति प॒शुमाने॒व भवति॑ चत॒स्रः पुर॑स्ता॒दुप॑
दधाति॑ तस्मा॑च्च॒त्वारि॑ चक्षु॒षो रूपाणि॑ द्वे शु॒क्ले द्वे कृ॑ष्णे – [] 4

TS 5.3.1.4 - Padam

यम् । काम॑येत । अप॒शुः । स्यात् । इति॑ । वय॑स्याः । तस्य॑ ।
उप॒धायेत्युप॑ – धाय॑ । अप॒स्याः । उपेति॑ । द॒द्ध्यात् ।
असं॒ज्ञान॑मित्यसं॑ – ज्ञान॑म् । ए॒व । अ॒स्मै । प॒शुभिरिति॑ प॒शु-भिः॑ ।
करोति॑ । अप॒शुः । ए॒व । भवति॑ । यम् । काम॑येत ।
प॒शुमानिति॑ प॒शु – मान् । स्यात् । इति॑ । अप॒स्याः । तस्य॑ ।
उप॒धायेत्युप॑ – धाय॑ । वय॑स्याः । उपेति॑ । द॒द्ध्यात् ।
सं॒ज्ञान॑मिति॑ सं – ज्ञान॑म् । ए॒व । अ॒स्मै । प॒शुभिरिति॑ प॒शु – भिः॑ ।
करोति॑ । प॒शुमानिति॑ प॒शु – मान् । ए॒व । भवति॑ । चत॒स्रः ।
पुर॑स्तात् । उपेति॑ । द॒धाति॑ । तस्मा॑त् । च॒त्वारि॑ । चक्षु॒षः । रूपाणि॑ ।
द्वे इति॑ । शु॒क्ले इति॑ । द्वे इति॑ । कृ॑ष्णे इति॑ । 4 (50)

TS 5.3.1.5

मूर्द्ध॑न्वतीर्भवन्ति॑ तस्मा॑त् पुर॑स्ता॒न्मूर्द्धा॑ पञ्च॑ दक्षि॒णाया॑ श्रो॒ण्यामुप॑
दधाति॑ पञ्चो॒त्तर॑स्यां तस्मा॑त् प॒श्चाद्-वर्षी॑यान् पुर॑स्तात्प्रवणः॑

प॒शु॒र्ब॒स्तो व॒य इति॑ दक्षि॒णेऽ॒स उप॑ दधाति वृ॒ष्णि॒र्वय॑ इत्युत्तरे
 ऽ॒स॒ावे॒व प्रति॑ दधाति व्याघ्रो व॒य इति॑ दक्षि॒णे पक्ष॑ उप॑ दधाति
 सि॒॒हो व॒य इत्युत्तरे॑ पक्षयो॒रेव वी॒र्यं॑ दधाति पु॒रुषो॑ व॒य इति॑ ()
 म॒द्ध्ये तस्मा॑त् पु॒रुषः॑ प॒शूना॑मधिपतिः ॥ 5

TS 5.3.1.5 - Padam

मूर्द्ध॑न्वतीरिति॑ मूर्द्ध॑न्-वतीः॑ । भ॒वन्ति॑ । तस्मा॑त् । पु॒रस्ता॑त् ।
 मूर्द्ध॑धा । पञ्च॑ । दक्षि॑णायाम् । श्रो॒ण्याम्॑ । उपेति॑ । द॒धाति॑ ।
 पञ्च॑ । उत्तर॑स्यामित्युत्-तरस्याम् । तस्मा॑त् । प॒श्चात् । व॒र्षी॑यान् ।
 पु॒रस्ता॑त्प्रवण॑ इति॑ पु॒रस्ता॑त् – प्र॒वणः॑ । प॒शुः । ब॒स्तः । व॒यः ।
 इति॑ । दक्षि॑णे । अ॒सै । उपेति॑ । द॒धाति॑ । वृ॒ष्णिः । व॒यः । इति॑ ।
 उत्तर॑ इत्युत् – तरे॑ । अ॒सौ । ए॒व । प्रतीति॑ । द॒धाति॑ । व्याघ्रः॑ ।
 व॒यः । इति॑ । दक्षि॑णे । प॒क्षे । उपेति॑ । द॒धाति॑ । सि॒॒हः । व॒यः ।
 इति॑ । उत्तर॑ इत्युत् – तरे॑ । प॒क्षयोः॑ । ए॒व । वी॒र्यम्॑ । द॒धाति॑ ।
 पु॒रुषः॑ । व॒यः । इति॑ () । म॒द्ध्ये । तस्मा॑त् । पु॒रुषः॑ । प॒शूना॑म् ।
 अधि॑पतिरित्यधि॑ – प॒तिः॑ ॥ 5 (55)

(क्लृप्त्या – उपधाय प्राणभृतः – समनसः – कृष्णे – पुरुषो वय इति –
पञ्च च) (A1)

TS 5.3.2.1

इन्द्रा॑ग्नी॒ अव्य॑थमा॒नामि॑ति॒ स्वय॑मा॒तृ॒ण्णामु॑प॒ दधा॑तीन्द्रा॒ग्निभ्या॑
ँवा॒ इ॒मौ लो॒कौ वि॑धृ॒ताव॑नयो॒-लो॒कयो॒-वि॑धृत्या॒ अधृ॑तेव॒ वा ए॒षा
यन्म॑द्ध्य॒मा चि॑तिर॒न्तरि॑क्षमिव॒ वा ए॒षेन्द्रा॑ग्नी॒ इत्या॑हेन्द्रा॒ग्नी वै
दे॒वाना॑-मो॒जोभृ॑ता-वो॒जसै॑वैना-म॒न्तरि॑क्षे चि॒नुते॑ धृत्यै॒
स्वय॑मा॒तृ॒ण्णामु॑प॒ दधा॑त्यन्तरि॒क्षंँवै स्व॑यमा॒तृ॒ण्णा ऽन्तरि॑क्षमे॒वोप॑
धत्ते॑ ऽश्वमु॒प- [] 6

TS 5.3.2.1 - Padam

इन्द्रा॑ग्नी॒ इतीन्द्र॑ - अ॒ग्नी । अव्य॑थमा॒नाम् । इति॑ ।
स्वय॑मा॒तृ॒ण्णामि॑ति॒ स्वयं॑ - आ॒तृ॒ण्णाम् । उपे॑ति । दधा॑ति ।
इन्द्रा॑ग्निभ्या॒मितीन्द्रा॑ग्नि - भ्या॒म् । वै । इ॒मौ । लो॒कौ ।
वि॑धृ॒तावि॑ति॒ वि - धृ॒तौ । अ॒नयोः॑ । लो॒कयोः॑ । वि॑धृत्या॒ इति॑
वि - धृ॒त्यै । अधृ॑ता । इ॒व । वै । ए॒षा । यत् । म॒द्ध्य॒मा । चि॑तिः ।
अ॒न्तरि॑क्षम् । इ॒व । वै । ए॒षा । इन्द्रा॑ग्नी॒ इतीन्द्र॑ - अ॒ग्नी । इति॑ ।

आ॒ह । इन्द्रा॑ग्नी इतीन्द्र॑ – अ॒ग्नी । वै । दे॒वाना॑म् । ओ॒जो॒भृता॑
वि॒त्यो॒जः – भृ॒तौ । ओ॒जसा॑ । ए॒व । ए॒नाम् । अ॒न्तरि॑क्षे । चि॒नुते॑ ।
धृ॒त्यै । स्व॒यमा॑तृ॒ण्णामि॑ति स्वयं – आ॒तृ॒ण्णाम् । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ ।
अ॒न्तरि॑क्षम् । वै । स्व॒यमा॑तृ॒ण्णेति॑ स्वयं–आ॒तृ॒ण्णा । अ॒न्तरि॑क्षम् ।
ए॒व । उ॒पेति॑ । ध॒त्ते । अ॒श्वम् । उ॒पेति॑ । 6 (50)

TS 5.3.2.2

घ्रा॒पय॑ति प्रा॒णमे॒वास्यां॑ द॒धात्यथो॑ प्रा॒जाप॑त्यो वा अ॒श्वः
प्रा॒जाप॑तिनै॒वाग्निं॑ चि॒नुते स्व॒यमा॑तृ॒ण्णा भ॑वति प्रा॒णाना॑मु॒त्सृ॒ष्ट्या
अथो॑ सु॒वर्ग॑स्य लो॒कस्यानु॑ख्यात्यै दे॒वानां॑ वै सु॒वर्गं॑ लो॒कं
य॒तां दि॒शः स॑म॒व्लीय॑न्त त ए॒ता दि॒श्या अ॑प॒श्यन् ता उ॑पा॒दध॑त
ताभि॒र्वै ते दि॒शोऽदृ॑हन् । यद्वि॒श्या उ॑प॒दधा॑ति दि॒शां वि॒धृत्यै॑ द॒श
प्रा॒णभृ॑तः पु॒रस्ता॑दुप – [] 7

TS 5.3.2.2 - Padam

घ्रा॒पय॑ति । प्रा॒णमि॑ति प्र – अ॒नम् । ए॒व । अ॒स्याम् । द॒धाति॑ ।
अथो॑ इति॑ । प्रा॒जाप॑त्य इति॑ प्रा॒जा – प॒त्यः । वै । अ॒श्वः ।
प्रा॒जाप॑तिनेति॑ प्रा॒जा – प॒तिना॑ । ए॒व । अ॒ग्निम् । चि॒नुते॑ ।

स्व॒य॒मा॒तृ॒ण्णे॑ति॒ स्व॒यं॑ – आ॒तृ॒ण्णा॑ । भ॒व॒ति॒ । प्रा॒णा॒ना॒मि॒ति॑
प्र – अ॒ना॒ना॒म् ॥ उ॒थ्सृ॑ष्ट्या॒ इत्यु॑त् – सृ॒ष्ट्यै॑ । अ॒थो॒ इति॑ ।
सु॒व॒र्ग॒स्ये॑ति॒ सु॒वः॑ – ग॒स्य॑ । लो॒क॒स्य॑ । अ॒नु॒ख्या॒त्या
इत्य॑नु – ख्या॒त्यै॑ । दे॒वा॒ना॒म् । वै । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॑ सु॒वः॑ – ग॒म् ।
लो॒क॒म् । य॒ता॒म् । दि॒शः॑ । स॒मि॒ति॑ । अ॒व्ली॒य॒न्त॒ । ते॒ । ए॒ताः॑ ।
दि॒श्याः॑ ॥ अ॒प॒श्य॒न् । ताः॑ । उ॒पे॒ति॑ । अ॒द॒ध॒त॒ । ता॒भिः॑ । वै । ते॒ ।
दि॒शः॑ । अ॒दृ॒ह॒न् । यत् । दि॒श्याः॑ ॥ उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॑प – द॒धा॒ति॑ ।
दि॒शाम् । वि॒धृ॒त्या॒ इति॑ वि – धृ॒त्यै॑ । द॒श॑ । प्रा॒ण॒भृ॒त॒ इति॑
प्रा॒ण – भृ॒तः॑ । पु॒र॒स्ता॒त् । उ॒पे॒ति॑ । 7 (50)

TS 5.3.2.3

द॒धा॒ति॒ न॒व॒ वै॒ पु॒रु॑षे प्रा॒णा॒ ना॒भिर्द॑श॒मी प्रा॒णा॒ने॒व पु॒र॒स्ता॒द्-ध॒त्ते॒
तस्मा॑त् पु॒र॒स्ता॒त् प्रा॒णा॒ ज्यो॑तिष्म॒ती-मु॒त्त॒मा॒मु॒प॒ द॒धा॒ति॒ तस्मा॑त्
प्रा॒णा॒नां॑ वा॒ग्ज्यो॑तिरु॒त्त॒मा द॑शो॒प॒ द॒धा॒ति॒ द॑शा॒क्ष॒रा वि॒रा॒ड् वि॒रा॒ट्
छ॒न्द॒सां॑ ज्यो॒ति॒र्ज्यो॑तिरे॒व पु॒र॒स्ता॒द्-ध॒त्ते॒ तस्मा॑त् पु॒र॒स्ता॒ज्ज्यो॑तिरु॒पा॒

ऽऽ*स्महे छन्दा॑सि प॒शुष्व॑जि॒मयु॑स्तान् बृ॒हत्यु॑द॒जय॑त् तस्मा॒द्-
बा॒र्हताः॑-[] 8

TS 5.3.2.3 - Padam

द॒धा॒ति॒ । न॒व । वै । पु॒रु॒षे । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । ना॒भिः ।
द॒श॒मी । प्रा॒णानि॑ति प्र - अ॒नान् । ए॒व । पु॒रस्ता॑त् । ध॒त्ते ।
तस्मा॑त् । पु॒रस्ता॑त् । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । ज्योति॑ष्मतीम् ।
उ॒त्त॒मा॒मित्यु॑त् - त॒माम् । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति॒ । तस्मा॑त् । प्रा॒णाना॑मिति॑
प्र - अ॒नाना॑म् । वाक् । ज्योतिः॑ । उ॒त्त॒मेत्यु॑त् - त॒मा । द॒श ।
उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति॒ । द॒शाक्ष॑रेति द॒श - अ॒क्षरा॑ । वि॒राडिति॑ वि - राट् ।
वि॒राडिति॑ वि - राट् । छ॒न्द॒साम् । ज्योतिः॑ । ज्योतिः॑ । ए॒व ।
पु॒रस्ता॑त् । ध॒त्ते । तस्मा॑त् । पु॒रस्ता॑त् । ज्योतिः॑ । उ॒पेति॑ । आ॒स्महे॑ ।
छ॒न्दा॑सि । प॒शुषु॑ । आ॒जिम् । अ॒युः । तान् । बृ॒हती॑ । उ॒दिति॑ ।
अ॒ज॒य॒त् । तस्मा॑त् । बा॒र्हताः॑ । 8 (50)

TS 5.3.2.4

प॒शव॑ उ॒च्यन्ते॑ मा छ॒न्द इति॑ दक्षि॒णत॑ उप॒ दधा॑ति तस्मा॒द्-
दक्षि॑णावृ॒तो मा॑साः पृथि॒वी छ॒न्द इति॑ प॒श्चात् प्रति॑ष्ठित्या

अ॒ग्नि॒र्दे॒वते॑त्यु॒त्तर॑त ओ॒जो वा अ॒ग्निरो॑ज ए॒वोत्तर॑तो ध॒त्ते
तस्मा॑दुत्तरतोऽभि॒प्रया॑यी जयति षट्त्रिं॑श॒त् सं प॑द्यन्ते
षट्त्रिं॑शदक्षरा बृ॒हती॑ बा॒र्हताः॑ प॒शवो॑
बृ॒हत्यै॑वास्मै प॒शून्व रु॒न्धे बृ॒हती॑ छन्द॒सा॒ स्वा॒राज्यं॑ प॒रीया॑य
यस्यै॒ता – [] ९

TS 5.3.2.4 - Padam

प॒शवः॑ । उ॒च्यन्ते॑ । मा । छन्दः॑ । इति॑ । दक्षि॒णतः॑ । उपेति॑ ।
दधा॒ति । तस्मा॑त् । दक्षि॒णावृ॑त् इति॑ दक्षि॒णा – आवृ॑त् ।
मा॒साः । पृ॒थि॒वी । छन्दः॑ । इति॑ । प॒श्चात् । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति॑
प्र॒ति – स्थि॒त्यै । अ॒ग्निः । दे॒वता॑ । इति॑ । उ॒त्तर॑त इत्यु॒त् – तर॑तः ।
ओ॒जः । वै । अ॒ग्निः । ओ॒जः । ए॒व । उ॒त्तर॑त इत्यु॒त्-तर॑तः । ध॒त्ते ।
तस्मा॑त् । उ॒त्तर॑तोभि॒प्रया॑यीत्यु॒त्तर॑तः – अ॒भिप्र॑यायी । जय॒ति ।
षट्त्रिं॑शदिति॑ षट् – त्रिं॑शत् । स॒मिति॑ । प॒द्यन्ते॑ ।
षट्त्रिं॑शदक्ष॒रेति॑ षट्त्रिं॑शत् – अ॒क्षरा॑ । बृ॒हती॑ । बा॒र्हताः॑ ।
प॒शवः॑ । बृ॒हत्या॑ । ए॒व । अ॒स्मै । प॒शून् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । बृ॒हती॑ ।

छन्दसाम् । स्वाराज्यमिति स्व – राज्यम् । परीति ।

इयाय । यस्य । एताः । 9 (50)

TS 5.3.2.5

उपधीयन्ते गच्छति स्वाराज्यं सप्त वालखिल्याः पुरस्तादुप
दधाति सप्त पश्चात् सप्त वै शीर्षण्याः प्राणा द्वाववाञ्चौ प्राणानां
सवीर्यत्वाय मूर्द्धासि राडिति पुरस्तादुप दधाति यन्त्री राडिति
पश्चात् प्राणानेवास्मै समीचो दधाति ॥ 10

TS 5.3.2.5 - Padam

उपधीयन्त इत्युप-धीयन्ते । गच्छति । स्वाराज्यमिति स्व-राज्यम् ।
सप्त । वालखिल्या इति वाल – खिल्याः । पुरस्तात् । उपेति ।
दधाति । सप्त । पश्चात् । सप्त । वै । शीर्षण्याः । प्राणा इति
प्र – अनाः । द्वौ । अवाञ्चौ । प्राणानामिति प्र – अनानाम् ।
सवीर्यत्वायेति सवीर्य – त्वाय । मूर्द्धा । असि । राट् । इति ।
पुरस्तात् । उपेति । दधाति । यन्त्री । राट् । इति । पश्चात् । प्राणानिति
प्र – अनान् । एव । अस्मै । समीचः । दधाति ॥ 10 (34)

(अश्वमुप-पुरस्तादुप – बार्हता – एता – श्वतुस्त्रिंशच्च) (A2)

TS 5.3.3.1

दे॒वा वै यद्-य॒ज्ञे ऽकु॑र्व॒त तद॑सु॒रा अकु॑र्व॒त ते दे॒वा ए॒ता
अ॒क्ष॒ण॒यास्तो॑मी॒या अ॒प॒श्यन् ता अ॒न्यथा ऽनू॑च्या-न्यथोपा॑दध॒त तद॑सु॒रा
नान्व॑वायन् ततो॑ दे॒वा अ॒भवन् परा॑ ऽसु॒रा यद॑क्ष॒ण॒यास्तो॑मी॒या अ॒न्यथा
ऽनू॑च्यान्यथोप॑दधाति॒ भ्रातृ॑व्याभिभू॒त्यै भव॑त्यात्म॒ना परा॑ ऽस्य॒ भ्रातृ॑व्यो
भव॑त्या-शु॒स्त्रि॒वृदि॑ति॒ पुर॑स्ता॒दुप॑ दधाति॒ यज्ञ॑मुखं वै त्रि॒वृद् -[] 11

TS 5.3.3.1 - Padam

दे॒वाः । वै । यत् । य॒ज्ञे । अकु॑र्व॒त । तत् । अ॒सु॒राः । अकु॑र्व॒त । ते ।
दे॒वाः । ए॒ताः । अ॒क्ष॒ण॒यास्तो॑मी॒या इत्य॑क्ष॒ण॒या-स्तो॑मी॒याः । अ॒प॒श्यन् ।
ताः । अ॒न्यथा॑ । अ॒नू॒च्येत्य॑नु - उच्य॑ । अ॒न्यथा॑ । उपे॑ति । अ॒दध॑त ।
तत् । अ॒सु॒राः । न । अ॒न्व॒वाय॑न्नित्य॑नु - अ॒वाय॑न् । ततः॑ । दे॒वाः ।
अ॒भव॑न् । परे॑ति । अ॒सु॒राः । यत् । अ॒क्ष॒ण॒यास्तो॑मी॒या
इत्य॑क्ष॒ण॒या - स्तो॑मी॒याः । अ॒न्यथा॑ । अ॒नू॒च्येत्य॑नु - उच्य॑ । अ॒न्यथा॑ ।
उप॑दधातीत्युप-दधाति । भ्रातृ॑व्याभिभू॒त्या इति॑ भ्रातृ॑व्य - अ॒भिभू॒त्यै ।
भव॑ति । आ॒त्म॒ना । परे॑ति । अ॒स्य । भ्रातृ॑व्यः । भव॑ति । आ॒शुः ।

त्रिवृ॑दिति॑ त्रि – वृत् । इति॑ । पुरस्ता॑त् । उपेति॑ । दधा॑ति ।

यज्ञ॑मुखमिति॑ यज्ञ – मुखम् । वै । त्रिवृ॑दिति॑ त्रि – वृत् । 11 (50)

TS 5.3.3.2

यज्ञ॑मुखमे॒व पुरस्ता॑द्-वि या॑तयति॑ व्यो॒म सप्त॑दश इति॑ दक्षि॒णतो॑
ऽन्नं॑ वै व्यो॒माऽन्नं॑ सप्त॑दशोऽन्नमे॒व दक्षि॒णतो॑ धत्ते॑ तस्मा॒द्-
दक्षि॑णेना॒न्नम॑द्यते॑ धरु॒ण एक॑वि॒ंश इति॑ पश्चा॑त् प्रति॒ष्ठा वा
एक॑वि॒ंशः प्रति॑ष्ठित्यै भान्तः॑ पञ्च॑दश इत्यु॒त्तर॑त ओजो॒ वै भान्तः॑
ओजः॑ पञ्च॑दश ओज ए॒वोत्तर॑तो धत्ते॑ तस्मा॑दुत्तरतोऽभि॒प्रया॑यी
जय॑ति प्रतू॒र्तिर॑ष्टादश इति॑ पुरस्ता॑- [] 12

TS 5.3.3.2 - Padam

यज्ञ॑मुखमिति॑ यज्ञ – मुखम् । ए॒व । पुरस्ता॑त् । वी॒ति । या॑तयति॑ ।
व्यो॒मेति॑ वि – ओ॒म । सप्त॑दश इति॑ सप्त – दशः । इति॑ ।
दक्षि॑णतः । अन्नम् । वै । व्यो॒मेति॑ वि – ओ॒म । अन्नम् । सप्त॑दश
इति॑ सप्त – दशः । अन्नम् । ए॒व । दक्षि॑णतः । धत्ते॑ । तस्मा॑त् ।
दक्षि॑णेन । अन्नम् । अ॒द्यते॑ । धरु॒णः । एक॑वि॒ंश इत्ये॒क-वि॒ंशः ।
इति॑ । पश्चा॑त् । प्रति॑ष्ठेति॑ प्रति – स्था । वै ।

ए॒क॒वि॒ं॒श इत्ये॒क – वि॒ं॒शः । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या इति॑ प्र॒ति – स्थि॒त्यै ।

भा॒न्तः । प॒ञ्च॒द॒श इति॑ प॒ञ्च – द॒शः । इति॑ ।

उ॒त्त॒र॒त इत्यु॑त् – त॒र॒तः । ओ॒जः । वै । भा॒न्तः । ओ॒जः ।

प॒ञ्च॒द॒श इति॑ प॒ञ्च – द॒शः । ओ॒जः । ए॒व ।

उ॒त्त॒र॒त इत्यु॑त् – त॒र॒तः । ध॒त्ते ॥ तस्मा॑त् ।

उ॒त्त॒र॒तो॒भि॒प्र॒या॒यीत्यु॑त्त॒र॒तः – अ॒भि॒प्र॒या॒यी । ज॒य॒ति ॥ प्र॒तू॒र्ति॒रिति॑

प्र – तू॒र्तिः । अ॒ष्टा॒द॒श इत्य॑ष्टा – द॒शः । इति॑ । पु॒र॒स्ता॑त् ॥ 12 (50)

TS 5.3.3.3

–दु॒प द॒धाति॑ द्वौ त्रि॒वृ॒ता॒व॒भि॒पूर्व॑ ँ॒य॒ज्ञ॒मु॒खे वि या॑तयत्य॒भि॒व॒र्तः

स॒वि॒ं॒श इति॑ दक्षि॒ण॒तो ऽन्नं॑ ँ॒वा अ॒भि॒व॒र्तो ऽन्नं॑ स॒वि॒ं॒शो ऽन्न॑मे॒व

दक्षि॒ण॒तो ध॒त्ते तस्मा॑द्–दक्षि॒णे॒ना॒न्न॑म॒द्य॒ते व॒र्चो॑ द्वा॒वि॒ं॒श इति॑

प॒श्चाद्–यद्–वि॒ं॒शति॑र्द्धे ते॒न वि॒रा॒जौ यद् द्वे॑ प्र॒ति॒ष्ठा ते॒न वि॒रा॒जो॒रे॒वा–

भि॒पूर्व॑म॒न्नाद्ये॑ प्र॒ति ति॑ष्ठति॒ तपो॑ न॒व॒द॒श इत्यु॑त्त॒र॒त स्तस्मा॑त्

स॒व्यो–[] 13

TS 5.3.3.3 - Padam

उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति॑ । द्वौ॑ । त्रि॒वृ॒ता॒वि॒ति॑ त्रि – वृ॒तौ॑ ॥
अ॒भि॒पूर्व॑मि॒त्य॒भि॑ – पूर्॒वम् । य॒ज्ञ॒मु॒ख॑ इति॑ य॒ज्ञ – मु॒खे॑ । वी॒ति॑ ।
या॒त॒य॒ति॑ । अ॒भि॒व॒र्त॑ इत्य॒भि॑ – व॒र्तः॑ । स॒वि॒॒श्र॑ इति॑ स-वि॒॒श्रः॑ ।
इति॑ । द॒क्षि॒ण॒तः॑ । अ॒न्नम्॑ । वै । अ॒भि॒व॒र्त॑ इत्य॒भि॑ – व॒र्तः॑ । अ॒न्नम्॑ ।
स॒वि॒॒श्र॑ इति॑ स – वि॒॒श्रः॑ । अ॒न्नम्॑ । ए॒व । द॒क्षि॒ण॒तः॑ । ध॒त्ते॑ ।
तस्मा॑त् । द॒क्षि॒णे॒न॑ । अ॒न्नम्॑ । अ॒द्य॒ते॑ । व॒र्चः॑ । द्वा॒वि॒॒श्रः॑ । इति॑ ।
प॒श्चा॒त् । यत् । वि॒॒श्र॒तिः॑ । द्वे॑ इति॑ । ते॒न॑ । वि॒रा॒जा॒वि॒ति॑ वि-रा॒जौ॑ ।
यत् । द्वे॑ इति॑ । प्र॒ति॒ष्ठेति॑ प्र॒ति – स्था॑ । ते॒न॑ ।
वि॒रा॒जो॒रि॒ति॑ वि – रा॒जौः॑ । ए॒व । अ॒भि॒पूर्व॑मि॒त्य॒भि॑ – पूर्॒वम् ।
अ॒न्ना॒द्य॑ इत्य॒न्न – अ॒द्ये॑ । प्र॒ती॒ति॑ । ति॒ष्ठ॒ति॑ । तपः॑ ।
न॒व॒द॒श॑ इति॑ न॒व – द॒शः॑ । इति॑ । उ॒त्त॒र॒त॑ इत्यु॒त्- त॒र॒तः॑ ।
तस्मा॑त् । स॒व्यः॑ । 13 (50)

TS 5.3.3.4

ह॒स्त॒यो॒स्त॒प॒स्वि॒त॒रो॒ यो॒नि॒श्च॒तु॒र्वि॒॒श्र॑ इति॑ पु॒र॒स्ता॒दु॒प॑ द॒धा॒ति॑
च॒तु॒र्वि॒॒श्र॒त्य॒क्ष॒रा॑ गा॒य॒त्री॑ गा॒य॒त्री॑ य॒ज्ञ॒मु॒खं॑ य॒ज्ञ॒मु॒ख॒मे॒व॑ पु॒र॒स्ता॒द्-वि॑

या॒तय॑ति॒ गर्भाः॑ पञ्च॒वि॒ंश॑ इति॒ दक्षि॑णतो॒ ऽन्नं॑ वै गर्भा॒ अन्नं॑
पञ्च॒वि॒ंशो॑ ऽन्नमे॒व दक्षि॑णतो॒ धत्ते॑ तस्मा॒द् दक्षि॑णे॒नान्न॑मद्यत
ओज॑स्त्रिणव इति॒ पश्चा॑दिमे॒ वै लो॒कास्त्रि॑णव ए॒ष्वेव॑ लो॒केषु॑
प्रति॑ तिष्ठति॒ संभ॑रणस्त्रयोवि॒ंश इत्यु॑ – [] 14

TS 5.3.3.4 - Padam

हस्त॑योः । तप॒स्वितर॑ इति॒ तप॒स्वि – तरः॑ । योनिः॑ । चतु॒र्वि॒ंश॑
इति॑ चतुः – वि॒ंशः॑ । इति॑ । पुरस्ता॑त् । उपेति॑ । दधा॑ति ।
चतु॒र्वि॒ंशत्य॑क्षरेति॒ चतु॒र्वि॒ंशति॑ – अक्ष॒रा । गाय॑त्री । गाय॑त्री ।
यज्ञ॑मुखमिति॒ यज्ञ – मुख॑म् । यज्ञ॑मुखमिति॒ यज्ञ – मुख॑म् । ए॒व ।
पुरस्ता॑त् । वीति॑ । या॒तय॑ति । गर्भाः॑ । पञ्च॒वि॒ंश इति॑
पञ्च – वि॒ंशः॑ । इति॑ । दक्षि॑णतः । अन्न॑म् । वै । गर्भाः॑ । अन्न॑म् ।
पञ्च॒वि॒ंश इति॑ पञ्च – वि॒ंशः॑ । अन्न॑म् । ए॒व । दक्षि॑णतः ।
धत्ते॑ । तस्मा॑त् । दक्षि॑णेन । अन्न॑म् । अद्य॑ते । ओजः॑ । त्रि॒णव॑ इति॒
त्रि – नवः॑ । इति॑ । पश्चा॑त् । इमे॑ । वै । लो॒काः । त्रि॒णव॑ इति॒
त्रि – नवः॑ । ए॒षु । ए॒व । लो॒केषु॑ । प्रती॑ति । तिष्ठ॑ति ।

सं॑भरण॑ इति॑ सं – भरणः॑ । त्रयो॑वि॒श इति॑ त्रयः – वि॒शः ।
इति॑ । 14 (50)

TS 5.3.3.5

–त्तर॑तस्तस्मा॑त् स॒व्यो ह॑स्तयोः सम्भार्य॑तरः क्रतु॑रेकत्रि॒श इति॑
पुरस्ता॑दुप॑ दधाति॑ वाग्वै क्रतुर्य॑ज्ञमुखं वा॒ग्यज्ञ॑मुखमे॒व पुरस्ता॑द्–वि
यात॑यति ब्र॒ध्नस्य॑ वि॒ष्टपं॑ चतुस्त्रि॒श इति॑ दक्षिणतो॑ऽसौ वा
आ॒दित्यो ब्र॒ध्नस्य॑ वि॒ष्टपं॑ ब्रह्मवर्च॑समे॒व दक्षिणतो॑ धत्ते॒ तस्मा॑द्
दक्षि॑णोऽर्द्धो ब्रह्मवर्च॑सितरः प्रतिष्ठा॑ त्रयस्त्रि॒श इति॑ पश्चात्
प्रति॑ष्ठित्यै नाकः॑ षट्त्रि॒श इत्यु॑त्तरतः सुव॑र्गो वै () लो॒को नाकः॑
सुव॑र्गस्य लो॒कस्य॑ सम॑ष्ट्यै ॥ 15

TS 5.3.3.5 - Padam

उत्तर॑त इत्युत् – तरतः॑ । तस्मा॑त् । स॒व्यः । ह॑स्तयोः । संभार्य॑तर
इति॑ संभार्य॑ – तरः॑ । क्रतुः॑ । ए॒कत्रि॒श इत्ये॑क – त्रि॒शः । इति॑ ।
पुरस्ता॑त् । उपेति॑ । द॒धाति॑ । वाक् । वै । क्रतुः॑ । य॒ज्ञमु॒खमिति॑
य॒ज्ञ – मु॒खम् । वाक् । य॒ज्ञमु॒खमिति॑ य॒ज्ञ – मु॒खम् । ए॒व ।

पुरस्तात् । वीति । यातयति । ब्रध्नस्य । विष्टपम् । चतुस्त्रिंश इति
चतुः – त्रिंशः । इति । दक्षिणतः । असौ । वै । आदित्यः ।
ब्रध्नस्य । विष्टपम् । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । एव ।
दक्षिणतः । धत्ते । तस्मात् । दक्षिणः । अर्द्धः । ब्रह्मवर्चसितर इति
ब्रह्मवर्चसि – तरः । प्रतिष्ठेति प्रति – स्था । त्रयस्त्रिंश
इति त्रयः-त्रिंशः । इति । पश्चात् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति-स्थित्यै ।
नाकः । षट्त्रिंश इति षट्-त्रिंशः । इति । उत्तरत इत्युत्-तरतः ।
सुवर्ग इति सुवः – गः । वै () । लोकः । नाकः ।
सुवर्गस्येति सुवः – गस्य । लोकस्य । समष्ट्या
इति सं – अष्ट्यै ॥ 15 (55) (वै त्रिवृ – दिति पुरस्तात् – सव्य –
स्त्रयोविंश इति – सुवर्गो वै – पञ्च च) (A3)

Special Korvai for Anuvaakam 3

आशु – व्योम – धरुणो – भान्तः – प्रतूर्तिर – भिवर्तो – वर्च –
स्तपो – योनि – गर्भा – ओजः – संभरणः – क्रतु – ब्रध्नस्य
– प्रतिष्ठा – नाकः – षोडश)

TS 5.3.4.1

अ॒ग्नेर्भा॒गोऽसी॑ति॒ पुर॑स्ता॒दुप॑ दधाति य॒ज्ञमु॒खं वा॑ अ॒ग्निर्य॑ज्ञमु॒खं
दी॒क्षा य॒ज्ञमु॒खं ब्र॑ह्म य॒ज्ञमु॒खं त्रि॒वृद्-य॑ज्ञमु॒खमे॒व पुर॑स्ताद्-वि
या॒तय॑ति नृ॒चक्ष॑सां भा॒गोऽसी॑ति दक्षि॒णतः॑ शु॒श्रु॒वाꣳसो॒ वै
नृ॒चक्ष॑सो ऽन्नं॑ धा॒ता जा॒तायै॑वास्मा अन्नमपि दधाति
तस्मा॑ज्जा॒तोऽन्न॑म॒त्ति ज॒नित्रꣳ स्पृ॒तꣳ स॒प्तद॑शः स्तोम॒ इत्या॒हाऽन्नं॑

वै ज॒नित्र- [] 16

TS 5.3.4.1 - Padam

अ॒ग्नेः । भा॒गः । अ॒सि॒ । इति॑ । पुर॑स्तात् । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ ।
य॒ज्ञमु॒खमि॑ति य॒ज्ञ - मु॒खम् । वै । अ॒ग्निः ।
य॒ज्ञमु॒खमि॑ति य॒ज्ञ-मु॒खम् । दी॒क्षा । य॒ज्ञमु॒खमि॑ति य॒ज्ञ - मु॒खम् ।
ब्र॑ह्म । य॒ज्ञमु॒खमि॑ति य॒ज्ञ - मु॒खम् । त्रि॒वृदि॑ति त्रि - वृत् ।
य॒ज्ञमु॒खमि॑ति य॒ज्ञ-मु॒खम् । ए॒व । पुर॑स्तात् । वी॒ति॑ । या॒तय॑ति ।
नृ॒चक्ष॑सामि॑ति नृ - चक्ष॑साम् । भा॒गः । अ॒सि॒ । इति॑ । दक्षि॒णतः॑ ।
शु॒श्रु॒वाꣳसः । वै । नृ॒चक्ष॑स इति॑ नृ - चक्ष॑सः । अन्नम् । धा॒ता ।
जा॒ताय॑ । ए॒व । अ॒स्मै । अन्नम् । अ॒पीति॑ । द॒धाति॑ । तस्मा॑त् । जा॒तः ।

अ॒न्नम् । अ॒त्ति । ज॒नि॒त्रम् । स्पृ॒तम् । स॒प्त॒द॒श इति सप्त – द॒शः ।
स्तो॒मः । इति । आ॒ह । अ॒न्नम् । वै । ज॒नि॒त्रम् । 16 (50)

TS 5.3.4.2

–म॒न्नं स॒प्त॒द॒शो ऽन्नमे॒व दक्षि॑णतो ध॒त्ते तस्मा॑द् दक्षि॒णेना–
न्नम॑द्यते मि॒त्रस्य॑ भा॒गो ऽसी॑ति प॒श्चात् प्रा॒णो वै मि॒त्रो ऽपा॒नो वरु॑णः
प्रा॒णापा॒नावे॒वास्मि॑न् दधाति दि॒वो वृ॒ष्टिर्वा॒ताः स्पृ॒ता ए॒कवि॑ंशः स्तो॒म
इत्या॑ह प्र॒तिष्ठा॑ वा ए॒कवि॑ंशः प्र॒तिष्ठि॑त्या इन्द्र॒स्य भा॒गो ऽसी॑त्युत्तर॒त
ओ॒जो वा इन्द्र॑ ओ॒जो विष्णु॑रोजः क्ष॒त्रमो॑जः पञ्च॒द॒श – [] 17

TS 5.3.4.2 - Padam

अ॒न्नम् । स॒प्त॒द॒श इति सप्त – द॒शः । अ॒न्नम् । ए॒व । दक्षि॑णतः ।
ध॒त्ते । तस्मा॑त् । दक्षि॑णेन । अ॒न्नम् । अ॒द्यते । मि॒त्रस्य॑ । भा॒गः ।
अ॒सि । इति । प॒श्चात् । प्रा॒ण इति प्र – अ॒नः । वै । मि॒त्रः । अ॒पा॒न
इत्य॑प – अ॒नः । वरु॑णः । प्रा॒णापा॒नावि॑ति प्रा॒ण – अ॒पा॒नौ । ए॒व ।
अ॒स्मिन् । दधा॑ति । दि॒वः । वृ॒ष्टिः । वा॒ताः । स्पृ॒ताः । ए॒कवि॑ंश
इत्ये॑क – वि॒ंशः । स्तो॒मः । इति । आ॒ह । प्र॒तिष्ठे॑ति प्र॒ति – स्था॑ ।

वै । एक॒वि॒ंश॒ इत्ये॒क – वि॒ंशः । प्रति॑ष्ठित्या॒ इति॑ प्रति॒-स्थि॒त्यै ।
इन्द्र॑स्य । भा॒गः । अ॒सि । इति॑ । उत्तर॑त इत्यु॒त् – तर॑तः । ओजः॑ ।
वै । इन्द्रः॑ । ओजः॑ । विष्णुः॑ । ओजः॑ । क्षत्र॑म् । ओजः॑ ।

पञ्च॑दश इति॑ पञ्च – दशः॑ । 17 (50)

TS 5.3.4.3

ओज॑ ए॒वोत्तर॑तो ध॒त्ते तस्मा॑-दुत्तर॑तोऽभि॒प्रया॑यी ज॒यति॑ वसू॒नां
भा॒गोऽसी॑ति॒ पुर॑स्तादु॒प द॑धाति॒ यज्ञ॑मु॒खं वै वस॑वो यज्ञ॑मु॒खं रु॒द्रा
यज्ञ॑मु॒खं चतु॑र्वि॒ंशो यज्ञ॑मु॒खमे॒व पुर॑स्ताद्-वि या॑तय॒त्यादि॒त्यानां॑
भा॒गोऽसी॑ति॒ दक्षि॑णतो ऽन्नं॒ वा आ॑दि॒त्या अन्नं॑ मरु॒तो ऽन्नं॑ गर्भा॒ अन्नं॑
पञ्च॑वि॒ंशो ऽन्न॑मे॒व दक्षि॑णतो ध॒त्ते तस्मा॑द् दक्षि॑णेना ऽन्न॑म॒द्यते॑
ऽदित्यै॑ भा॒गो- [] 18

TS 5.3.4.3 - Padam

ओजः॑ । ए॒व । उत्तर॑त इत्यु॒त् – तर॑तः । ध॒त्ते । तस्मा॑त् ।
उत्तर॑तोभि॒प्रया॑यीत्युत्तर॑तः-अभि॒प्रया॑यी । ज॒यति॑ । वसू॒नाम् ।
भा॒गः । अ॒सि । इति॑ । पुर॑स्तात् । उपे॑ति । द॒धाति॑ । यज्ञ॑मु॒खमि॑ति
यज्ञ॑-मु॒खम् । वै । वस॑वः । यज्ञ॑मु॒खमि॑ति यज्ञ॑ – मु॒खम् । रु॒द्राः ।

य॒ज्ञमु॒खमि॑ति॒ य॒ज्ञ – मु॒खम् । च॒तुर्वि॒ंश इति॑ चतुः – वि॒ंशः ।
य॒ज्ञमु॒खमि॑ति॒ य॒ज्ञ – मु॒खम् । ए॒व । पु॒रस्ता॑त् । वी॒ति । या॒तय॑ति ।
आ॒दि॒त्याना॑म् । भा॒गः । अ॒सि । इति॑ । दक्षि॑णतः । अ॒न्नम् । वै ।
आ॒दि॒त्याः । अ॒न्नम् । म॒रुतः॑ । अ॒न्नम् । गर्भाः॑ । अ॒न्नम् ।
पञ्च॑वि॒ंश इति॑ पञ्च – वि॒ंशः । अ॒न्नम् । ए॒व । दक्षि॑णतः ।
ध॒त्ते । तस्मा॑त् । दक्षि॑णेन । अ॒न्नम् । अ॒द्यते॑ । अ॒दित्यै॑ ।

भागः । 18 (50)

TS 5.3.4.4

ऽसी॑ति॒ पश्चा॑त् प्र॒तिष्ठा॑ वा अ॒दि॒तिः प्र॒तिष्ठा॑ पू॒षा प्र॒तिष्ठा॑ त्रि॒णवः॑
प्र॒तिष्ठा॑त्यै दे॒वस्य॑ स॒वितु॑र्भा॒गोऽसी॑त्यु॒त्तर॑तो ब्र॒ह्म वै दे॒वः स॒वि॒ता ब्र॒ह्म
बृ॒हस्प॑तिर्ब्र॒ह्म च॑तु॒ष्टोमो॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒समे॒वोत्त॑रतो ध॒त्ते तस्मा॑दु॒त्तरो॑ऽर्द्धो
ब्र॒ह्मव॑र्च॒सित॑रः सा॒वि॒त्रव॑ती भवति प्र॒सू॒त्यै तस्मा॑द् ब्रा॒ह्मणा॑ना॒मुदी॑ची
स॒निः प्र॒सू॒ता ध॒र्त्रश्च॑तु॒ष्टोम इति॑ पु॒रस्ता॑दुप दधाति य॒ज्ञमु॒खं वै
ध॒र्त्रो – [] 19

TS 5.3.4.4 - Padam

अ॒सि॒ । इति॑ । प॒श्चात् । प्र॒ति॒ष्ठेति॑ प्र॒ति – स्था॑ । वै । अ॒दि॒तिः ।
प्र॒ति॒ष्ठेति॑ प्र॒ति – स्था॑ । पू॒षा । प्र॒ति॒ष्ठेति॑ प्र॒ति – स्था॑ । त्रि॒णव॑
इति॑ त्रि – न॒वः । प्र॒ति॒ष्ठित्या॑ इति॑ प्र॒ति-स्थि॑त्यै । दे॒वस्य॑ । स॒वि॒तुः ।
भा॒गः । अ॒सि॒ । इति॑ । उ॒त्तर॑त इत्यु॒त् – तर॑तः । ब्र॒ह्म । वै । दे॒वः ।
स॒वि॒ता । ब्र॒ह्म । बृ॒ह॒स्प॒तिः । ब्र॒ह्म । च॒तु॒ष्टोम॑ इति॑ चतुः – स्तो॒मः ।
ब्र॒ह्मव॑र्च॒समि॑ति ब्र॒ह्म – वर्च॑सम् । ए॒व । उ॒त्तर॑त इत्यु॒त् – तर॑तः ।
ध॒त्ते । तस्मा॑त् । उ॒त्तर॑ इत्यु॒त् – तरः॑ । अ॒र्द्धः । ब्र॒ह्मव॑र्च॒सित॑र इति॑
ब्र॒ह्मव॑र्च॒सि – तरः॑ । सा॒वि॒त्रव॑तीति॑ सा॒वि॒त्र – व॒ती । भ॒व॒ति ।
प्र॒सू॒त्या इति॑ प्र – सू॒त्यै । तस्मा॑त् । ब्रा॒ह्म॒णाना॑म् । उ॒दी॒ची । स॒निः ।
प्र॒सू॒तेति॑ प्र – सू॒ता । ध॒र्त्रः । च॒तु॒ष्टोम॑ इति॑ चतुः – स्तो॒मः । इति॑ ।
पु॒रस्ता॑त् । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति । य॒ज्ञमु॒खमि॑ति॑ य॒ज्ञ – मु॒खम् ।
वै । ध॒र्त्रः । 19 (50)

TS 5.3.4.5

य॒ज्ञमु॒खं च॑तु॒ष्टोमो॑ य॒ज्ञमु॒खमे॒व पु॒रस्ता॑द्-वि या॑तयति॑ या॒वानां॑
भा॒गोऽसी॑ति॑ दक्षि॒णतो॑ मा॒सा वै या॑वा अ॒र्द्धमा॑सा अ॒यावा॑-स्तस्मा॑द्-

दक्षिणावृतो मासा अन्नं वै यावा अन्नं प्रजा अन्नमेव दक्षिणतो धत्ते
तस्माद् दक्षिणेना-न्नमद्यत ऋभूणां भागोऽसीति पश्चात् प्रतिष्ठित्यै
विवर्तो ऽष्टाचत्वारिंश इत्युत्तरतोऽनयोर्लोकयोः सवीर्यत्वाय
तस्मादिमौ लोकौ समावद्वीर्यौ – [] 20

TS 5.3.4.5 - Padam

यज्ञमुखमिति यज्ञ – मुखम् । चतुष्टोम इति चतुः – स्तोमः ।
यज्ञमुखमिति यज्ञ – मुखम् । एव । पुरस्तात् । वीति । यातयति ।
यावानाम् । भागः । असि । इति । दक्षिणतः । मासाः । वै । यावाः ।
अर्द्धमासा इत्यर्द्ध – मासाः । अयावाः । तस्मात् । दक्षिणावृत
इति दक्षिणा – आवृतः । मासाः । अन्नम् । वै । यावाः । अन्नम् ।
प्रजा इति प्र – जाः । अन्नम् । एव । दक्षिणतः । धत्ते । तस्मात् ।
दक्षिणेन । अन्नम् । अद्यते । ऋभूणाम् । भागः । असि । इति ।
पश्चात् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । विवर्त इति वि – वर्तः ।
अष्टाचत्वारिंश इत्यष्टा-चत्वारिंशः । इति । उत्तरत इत्युत्-तरतः ।

अ॒नयोः॑ । लो॒कयोः॑ । स॒वीर्य॑त्वायेति॑ स॒वीर्य॑ – त्वाय॑ । तस्मा॑त् ।

इ॒मौ । लो॒कौ । स॒माव॑द्दीर्या॒विति॑ स॒माव॑त् – वी॒र्यो॑ । 20 (50)

TS 5.3.4.6

यस्य॑ मु॒ख्यव॑तीः पु॒रस्ता॑दुप॒धीय॑न्ते॒ मुख्य॑ ए॒व भ॑वत्याऽस्य॑ मु॒ख्यो
जा॒यते॑ यस्य॑-न्न॒वती॑-र्दक्षि॒णतो॑-ऽत्य॒न्नमा॑ऽस्यान्ना॒दो जा॒यते॑ यस्य॑
प्रति॑ष्ठाव॒तीः प॒श्चात् प्र॒त्येव॑ तिष्ठति॒ यस्यौज॑स्वती-रु॒त्तर॑त ओ॒जस्वी॑व
भ॑वत्याऽस्यौज॒स्वी जा॒यते॑ ऽर्को॑ वा ए॒ष यद॑ग्निस्तस्यै॒तदे॒व

स्तो॒त्रमे॒तच्छ॒स्त्रं य॑देषा वि॒धा – [] 21

TS 5.3.4.6 - Padam

यस्य॑ । मु॒ख्यव॑तीरिति॑ मु॒ख्य – व॒तीः । पु॒रस्ता॑त् । उ॒प॒धी॒यन्त॑
इ॒त्युप॑ – धी॒यन्ते॑ । मु॒ख्यः । ए॒व । भ॒वति॑ । ए॒ति । अ॒स्य । मु॒ख्यः ।
जा॒यते॑ । यस्य॑ । अ॒न्नव॑तीरित्य॒न्न – व॒तीः । दक्षि॒णतः॑ । अ॒त्ति ।
अ॒न्नम् । ए॒ति । अ॒स्य । अ॒न्नाद॑ इत्य॒न्न – अ॒दः । जा॒यते॑ । यस्य॑ ।
प्रति॑ष्ठाव॒तीरिति॑ प्रति॒ष्ठा – व॒तीः । प॒श्चात् । प्र॒तीति॑ । ए॒व । तिष्ठ॑ति ।
यस्य॑ । ओ॒जस्व॑तीः । उ॒त्तर॑त इत्यु॒त् – त॒रतः॑ । ओ॒जस्वी॑ । ए॒व ।
भ॒वति॑ । ए॒ति । अ॒स्य । ओ॒जस्वी॑ । जा॒यते॑ । अ॒र्कः । वै । ए॒षः ।

यत् । अ॒ग्निः । तस्य॑ । ए॒तत् । ए॒व । स्तो॒त्रम् । ए॒तत् । श॒स्त्रम् ।

यत् । ए॒षा । वि॒धेति॑ वि – धा । 21 (50)

TS 5.3.4.7

वि॒धी॒यते॑ऽर्क॑ ए॒व तद॒र्क्य॑म॒नु वि॒ धी॒यते॑ ऽत्य॒न्न॒मा ऽस्या॑न्ना॒दो
जा॒यते॑ यस्यै॒षा वि॒धा वि॒धी॒यते॑ य उ॒ चैना॑मे॒वं वे॒द सृ॒ष्टी॒रुप॑ दधाति
यथा॑सृ॒ष्टमे॒वाव रु॒न्धे न॒ वा इ॒दं दि॒वा न न॑क्त॒मासी॑दव्यावृ॒त्तं ते दे॒वा
ए॒ता व्यु॑ष्टी॒रप॒श्यन् ता उ॑पा॒दध॑त॒ ततो॒ वा इ॒दं () व्यौ॑च्छद्-
यस्यै॒ता उप॑धी॒यन्ते॒ व्ये॒वास्मा॑ उ॒च्छ॒त्यथो॒ तम॑ ए॒वाप॑ ह॒ते ॥ 22

TS 5.3.4.7 - Padam

वि॒धी॒यत॑ इति॒ वि – धी॒यते॑ । अ॒र्के । ए॒व । तत् । अ॒र्क्य॑म् । अ॒नु ।
वी॒ति । धी॒यते॑ । अ॒त्ति । अ॒न्नम् । ए॒ति । अ॒स्य । अ॒न्ना॒द
इ॒त्यन्न॑ – अ॒दः । जा॒यते॑ । यस्य॑ । ए॒षा । वि॒धेति॑ वि – धा ।
वि॒धी॒यत॑ इति॒ वि – धी॒यते॑ । यः । उ॒ । च॒ । ए॒नाम् । ए॒वम् । वे॒द ।
सृ॒ष्टीः । उपे॑ति । द॒धा॒ति । यथा॑सृ॒ष्टमि॑ति॒ यथा॑ – सृ॒ष्टम् । ए॒व ।
अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । न । वै । इ॒दम् । दि॒वा । न । न॑क्तम् । आ॒सीत् ।

अव्या॑वृ॒त्तमि॒त्यवि॑ – आ॒वृ॒त्तम् । ते । दे॒वाः । ए॒ताः । व्यु॑ष्टी॒रिति॑
 वि – उ॒ष्टीः । अ॒प॒श्यन् । ताः । उ॒पेति॑ । अ॒द॒धत॑ । ततः॑ । वै ।
 इ॒दम् () । वी॒ति । औ॒च्छत् । यस्य॑ । ए॒ताः । उ॒प॒धी॒यन्त॑
 इ॒त्युप॑ – धी॒यन्ते॑ । वी॒ति । ए॒व । अ॒स्मै । उ॒च्छ॒ति । अथो॑ इति॑ ।
 तमः॑ । ए॒व । अ॒पेति॑ । ह॒ते ॥ 22 (64) (वै॑ ज॒नि॒त्रं – पञ्च॑द॒शो –
 ऽदि॒त्यै भा॒गो – वै ध॒र्त्रः – स॒माव॑द्दी॒र्यो-वि॒धा-त॒तो वा इ॒दं –
 चतु॑र्द॒श च) (A4)

Special Korvai for Anuvaakam 4

(अ॒ग्ने – नृ॒चक्ष॑सां – ज॒नि॒त्रं – मि॒त्र – स्ये॑न्द्र॒स्य – व॒सूना –
 मा॒दि॒त्याना॑ – म॒दि॒त्यै – दे॒वस्य॑ स॒वितुः॑ – सा॒वि॒त्रव॑ती – ध॒र्त्रो –
 या॒वा॒ना-मृ॒भूणां॑ – वि॒वर्त॑ – श्रु॒तुर्द॒श)

TS 5.3.5.1

अ॒ग्ने जा॒तान् प्र णु॑दा नः स॒प॒त्नानि॑ति पु॒रस्ता॑दुप॑ दधाति जा॒ताने॒व
 भ्रातृ॑व्यान् प्र णु॑दते स॒हसा॑ जा॒तानि॑ति प॒श्चाज्ज॑नि॒ष्यमा॑णाने॒व प्रति॑ नुदते
 चतु॑श्च॒त्वारि॑ंशः स्तोम॑ इति॑ दक्षि॒णतो॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒सं वै चतु॑श्च॒त्वारि॑ंशो
 ब्र॒ह्मव॑र्च॒समे॒व दक्षि॑णतो॑ ध॒त्ते तस्मा॑द् दक्षि॒णो ऽर्द्धो॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒सितरः॑

षोड॒शः॑ स्तोम॒ इत्यु॑त्तर॒त ओजो॑ वै षोड॒श ओज॑ ए॒वोत्तर॑तो ध॒त्ते
तस्मा॑ – [] 23

TS 5.3.5.1 - Padam

अग्ने॑ । जा॒तान् । प्रेति॑ । नु॒द । नः॑ । स॒प॒न्नान् । इति॑ । पु॒रस्ता॑त् ।
उपेति॑ । द॒धाति॑ । जा॒तान् । ए॒व । भ्रातृ॑व्यान् । प्रेति॑ । नु॒द॒ते ।
सह॑सा । जा॒तान् । इति॑ । प॒श्चात् । ज॒निष्य॑माणान् । ए॒व । प्रतीति॑ ।
नु॒द॒ते । च॒तुश्च॒त्वारि॑ञ्श इति॑ चतुः – च॒त्वारि॑ञ्शः । स्तोमः॑ । इति॑ ।
दक्षि॑णतः । ब्र॒ह्मव॑र्चसमिति॑ ब्र॒ह्म – व॑र्चसम् । वै । च॒तुश्च॒त्वारि॑ञ्श
इति॑ चतुः – च॒त्वारि॑ञ्शः । ब्र॒ह्मव॑र्चसमिति॑ ब्र॒ह्म – व॑र्चसम् । ए॒व ।
दक्षि॑णतः । ध॒त्ते । तस्मा॑त् । दक्षि॑णः । अ॒र्द्धः ।
ब्र॒ह्मव॑र्चसितर॑ इति॑ ब्र॒ह्मव॑र्चसि – तरः॑ । षोड॒शः । स्तोमः॑ । इति॑ ।
उत्तर॑त इत्युत् – तरतः॑ । ओजः॑ । वै । षोड॒शः । ओजः॑ । ए॒व ।
उत्तर॑त इत्युत् – तरतः॑ । ध॒त्ते । तस्मा॑त् । 23 (50)

TS 5.3.5.2

दुत्तर॑तोऽभिप्रयायी॑ जयति॑ वज्रो॑ वै च॒तुश्च॒त्वारि॑ञ्शो वज्रः॑ षोड॒शो
यदे॒ते इष्ट॑के उप॒दधा॑ति जा॒ताञ्चै॒व ज॒निष्य॑माणाञ्च॒ भ्रातृ॑व्यान्

प्र॒णु॒द्य॒ वज्र॑म॒नु प्र॑ ह॒रति॑ स्तृ॒त्यै पु॒री॒षव॑तीं म॒द्ध्य॒ उप॑ द॒धाति॑ पु॒री॒षं
वै॑ म॒द्ध्यमा॒त्मनः॑ सा॒त्मान॑मे॒वाग्निं॑ चि॒नुते॑ सा॒त्माऽमु॑ष्मिन् लो॒के
भ॒वति॑ य ए॒वं वै॒दैता॑ वा अ॒सप॑न्ना ना॒मेष्ट॑का य॒स्यैता॑
उ॒प॒धी॒यन्ते॑ – [] 24

TS 5.3.5.2 - Padam

उ॒त्तर॑तो॒भिप्र॑यायीत्यु॒त्तर॑तः – अ॒भिप्र॑यायी । ज॒यति॑ । वज्रः॑ । वै ।
च॒तुश्च॑त्वारि॒ंश इति॑ च॒तुः-च॑त्वारि॒ंशः । वज्रः॑ । षोड॒शः । यत् ।
ए॒ते इति॑ । इष्ट॑के इति॑ । उ॒प॒द॒धाती॑त्यु॒प – द॒धाति॑ । जा॒तान् । च ।
ए॒व । ज॒निष्य॑माणान् । च । भ्रातृ॑व्यान् । प्र॒णु॒द्येति॑ प्र-नुद्य॑ । वज्र॑म् ।
अ॒नु । प्रेति॑ । ह॒रति॑ । स्तृ॒त्यै । पु॒री॒षव॑तीमि॒ति पु॒री॒ष-व॑तीम् ।
म॒द्ध्यै॑ । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । पु॒री॒षम् । वै । म॒द्ध्यम् । आ॒त्मनः॑ ।
सा॒त्मान॑मि॒ति स – आ॒त्मान॑म् । ए॒व । अ॒ग्निम् । चि॒नुते॑ ।
सा॒त्मेति॑ स – आ॒त्मा । अ॒मुष्मि॑न् । लो॒के । भ॒वति॑ । यः । ए॒वम् ।
वे॒द । ए॒ताः । वै । अ॒सप॑न्नाः । ना॒म । इष्ट॑काः । य॒स्य । ए॒ताः ।
उ॒प॒धी॒यन्त॑ इत्यु॒प – धी॒यन्ते॑ । 24 (50)

TS 5.3.5.3

नास्य सपत्नो भवति पशुर्वा एष यदग्निर्विराज उत्तमायां चित्यामुप
दधाति विराजमेवोत्तमां पशुषु दधाति तस्मात् पशुमानुत्तमां वाचं
वदति दशदशोप दधाति सवीर्यत्वायाऽक्ष्णयोप दधाति तस्मादक्ष्णया
पशवोऽङ्गानि प्र हरन्ति प्रतिष्ठित्यै यानि वै छन्दांसि सुवर्ग्याण्यासन्
तैर्देवाः सुवर्गं लोकमायन् तेनर्षयो – [] 25

TS 5.3.5.3 - Padam

न । अस्य । सपत्नः । भवति । पशुः । वै । एषः । यत् । अग्निः ।
विराज इति वि – राजः । उत्तमायामित्युत् – तमायाम् । चित्याम् ।
उपेति । दधाति । विराजमिति वि – राजम् । एव ।
उत्तमामित्युत् – तमाम् । पशुषु । दधाति । तस्मात् । पशुमानिति
पशु – मान् । उत्तमामित्युत् – तमाम् । वाचम् । वदति । दशदशेति
दश – दश । उपेति । दधाति । सवीर्यत्वायेति सवीर्य-त्वाय ।
अक्ष्णया । उपेति । दधाति । तस्मात् । अक्ष्णया । पशवः । अङ्गानि ।
प्रेति । हरन्ति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । यानि । वै ।
छन्दांसि । सुवर्ग्याणीति सुवः – ग्यानि । आसन् । तैः ।

दे॒वाः । सु॒व॒र्गमि॑ति सु॒वः – ग॒म् । लो॒कम् । आ॒य॒न् । ते॒न ।

ऋ॒षयः । 25 (50)

TS 5.3.5.4

ऽश्रा॒म्यन् ते॒ तपो॑ऽत॒प्यन्त॒ तानि॒ तप॑सा ऽप॒श्यन् ते॒भ्य ए॒ता इ॒ष्टका॑
नि॒रमि॑म॒ते॒व॒श्छ॒न्दो वरि॑व॒श्छ॒न्द इति॑ ता उपा॒दध॑त ताभि॒र्वै ते सु॒व॒र्गं
लो॒कमा॑यन् । यदे॒ता इ॒ष्टका॑ उप॒दधा॑ति या॒न्येव॑ छ॒न्दा॒सि सु॒व॒र्ग्याणि॑
तैरे॒व यज॑मानः सु॒व॒र्गं लो॒कमे॑ति य॒ज्ञेन॑ वै प्र॒जाप॑तिः

प्र॒जा असृ॑जत ताः स्तोम॑भा॒गैरे॒वासृ॑जत यथ् – [] 26

TS 5.3.5.4 - Padam

अ॒श्रा॒म्यन् । ते । तपः॑ । अ॒त॒प्यन्त॒ । तानि॑ । तप॑सा । अ॒प॒श्यन् ।
ते॒भ्यः । ए॒ताः । इ॒ष्टकाः॑ । नि॒रि॒ति । अ॒मि॒मत॒ । ए॒वः । छ॒न्दः ।
वरि॑वः । छ॒न्दः । इति॑ । ताः । उपे॑ति । अ॒द॒धत॒ । ताभिः॑ । वै । ते ।
सु॒व॒र्गमि॑ति सु॒वः-ग॒म् । लो॒कम् । आ॒य॒न् । यत् । ए॒ताः । इ॒ष्टकाः॑ ।
उप॒दधा॑तीत्युप – दधा॑ति । या॒नि । ए॒व । छ॒न्दा॒सि । सु॒व॒र्ग्याणी॑ति
सु॒वः-ग्या॑नि । तैः । ए॒व । यज॑मानः । सु॒व॒र्गमि॑ति सु॒वः – ग॒म् ।
लो॒कम् । ए॒ति । य॒ज्ञेन॑ । वै । प्र॒जाप॑तिरिति प्र॒जा – प॒तिः ।

प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । अ॒सृज॑त । ताः ।

स्तोम॑भा॒गैरिति॑ स्तोम॑ – भा॒गैः । ए॒व । अ॒सृज॑त । यत् । 26 (50)

TS 5.3.5.5

स्तोम॑भा॒गा उप॒दधा॑ति प्र॒जा ए॒व तद्-यज॑मानः सृज॑ते बृ॒हस्प॑ति॒र्वा
ए॒तद्-य॒ज्ञस्य॑ तेजः॒ सम॑भरद्-यथ् स्तोम॑भा॒गा यथ् स्तोम॑भा॒गा
उप॒दधा॑ति स॒तेज॑समे॒वाग्निं॑ चि॒नुते॑ बृ॒हस्प॑ति॒र्वा ए॒तां य॒ज्ञस्य॑
प्रति॑ष्ठा॒मप॑श्यद्-यथ् स्तोम॑भा॒गा यथ् स्तोम॑भा॒गा उप॒दधा॑ति य॒ज्ञस्य॑
प्रति॑ष्ठित्यै स॒प्तस॑प्तोप॒ दधा॑ति स॒वीर्य॑त्वाय॒

ति॒स्रो म॑द्ध्ये प्रति॑ष्ठित्यै ॥ 27

TS 5.3.5.5 - Padam

स्तोम॑भा॒गा इति॑ स्तोम॑ – भा॒गाः । उप॒दधा॑तीत्युप – दधा॑ति । प्र॒जा
इति॑ प्र – जाः । ए॒व । तत् । यज॑मानः । सृज॑ते । बृ॒हस्प॑तिः ।
वै । ए॒तत् । य॒ज्ञस्य॑ । तेजः॒ समि॑ति । अ॒भर॑त् । यत् । स्तोम॑भा॒गा
इति॑ स्तोम॑ – भा॒गाः । यत् । स्तोम॑भा॒गा इति॑ स्तोम॑ – भा॒गाः ।
उप॒दधा॑तीत्युप – दधा॑ति । स॒तेज॑समि॒ति स – तेज॑सम् । ए॒व ।
अ॒ग्निम् । चि॒नुते॑ । बृ॒हस्प॑तिः । वै । ए॒ताम् । य॒ज्ञस्य॑ ।

प्रति॑ष्ठामि॒ति प्रति॑ – स्था॒म् । अप॒श्यत् । यत् । स्तोम॑भागा॒ इति॑
स्तोम॑ – भागाः॒ । यत् । स्तोम॑भागा॒ इति॑ स्तोम॑ – भागाः॒ ।
उप॒दधा॑तीत्युप – दधा॑ति । य॒ज्ञस्य॑ । प्रति॑ष्ठित्या॒ इति॑ प्रति॑-स्थि॒त्यै ।
सप्त॑सप्तेति॑ स॒प्त – स॒प्त । उपेति॑ । दधा॑ति ।
स॒वीर्य॑त्वायेति॑ स॒वीर्य॑ – त्वाय॑ । तिस्रः॑ । म॒द्ध्यै ॥
प्रति॑ष्ठित्या॒ इति॑ प्रति॑ – स्थि॒त्यै ॥ 27 (43)

(उत्तरतो॑ ध॒त्ते तस्मा॑ – दुप॒धीय॑न्त – ऋष॑यो – ऽसृ॒जत॑ यत् –
त्रिच॑त्वारि॒ंशच्च॑) (A5)

TS 5.3.6.1

रश्मि॑रित्येवा॒ऽऽदि॒त्यम॑सृ॒जत॑ प्रेति॑रिति॒ धर्म॑मन्वि॒तिरिति॑ दिव॑
सन्धि॑रित्यन्तरि॒क्षं प्रति॑धि-रिति॒ पृथि॑वीं वि॒ष्टम्भ॑ इति॒ वृष्टिं॑
प्रवे॑त्यहर॒नुवेति॑ रात्रि॒मुशि॑गिति॒ वसू॑न् प्र॒केत॑ इति॒ रुद्रा॑न्थ्
सुदी॑तिरित्यादि॒त्यानो॑ज॒ इति॑ पि॒तृ॒स्तन्तु॑रिति॒ प्रजाः॑ पृ॒तना॑षाडिति॑
प॒शून् रेव॑दित्यो-ष॒धीर॑भिजि॒दसि॑ यु॒क्तग्रा॑वे – [] 28

TS 5.3.6.1 - Padam

र॒श्मिः । इति॑ । ए॒व । आ॒दि॒त्यम् । अ॒सृ॒ज॒त । प्रेति॑रिति॒ प्र – इति॑ः ।
इति॑ । ध॒र्मम् । अ॒न्वि॒ति॒रि॒त्यनु॑ – इति॑ः । इति॑ । दि॒वम् । स॒न्धि॒रिति॑
सं – धिः । इति॑ । अ॒न्त॒रि॒क्षम् । प्र॒ति॒धि॒रिति॑ प्रति॒ – धिः । इति॑ ।
पृ॒थि॒वीम् । वि॒ष्टं॑भ इति॑ वि – स्तं॑भः । इति॑ । वृ॒ष्टिम् ।
प्र॒वेति॑ प्र – वा । इति॑ । अ॒हः । अ॒नु॒वे॒त्यनु॑-वा । इति॑ । रा॒त्रिम् ।
उ॒शिक् । इति॑ । व॒सून् । प्र॒के॒त इति॑ प्र – के॒तः । इति॑ । रु॒द्रान् ।
सु॒दी॒ति॒रिति॑ सु-दी॒तिः । इति॑ । आ॒दि॒त्यान् । ओ॒जः । इति॑ । पि॒तृन् ।
त॒न्तुः । इति॑ । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । पृ॒त॒ना॒षाट् । इति॑ । प॒शून् ।
रे॒वत् । इति॑ । ओ॒ष॒धीः । अ॒भि॒जि॒दि॒त्यभि॑ – जि॒त् । अ॒सि ।
यु॒क्त॒ग्रा॒वेति॑ यु॒क्त – ग्रा॒वा । 28 (50)

TS 5.3.6.2

-न्द्रा॒य त्वेन्द्रं॑ जि॒न्वेत्ये॒व दक्षि॑णतो वज्रं॒ पर्यो॑ह॒दभि॑जित्यै॒ ताः प्र॒जा
अ॒प॒प्रा॒णा अ॒सृ॒ज॒त ता॒स्व॒धि॒पति॑रसीत्ये॒व प्रा॒णम॑दधाद्-य॒न्तेत्य॑पा॒नꣳ
सꣳस॒र्प इति॑ चक्षु॒र्वयो॑धा इति॒ श्रो॒त्रं ताः प्र॒जाः प्रा॒णती॑रपा॒नतीः

पश्यन्तीः शृण्वतीर्न मिथुनी अभवन् तासु त्रिवृदसीत्येव
मिथुनमदधात् ताः प्रजा मिथुनी – [] 29

TS 5.3.6.2 - Padam

इन्द्राय । त्वा । इन्द्रम् । जिन्व । इति । एव । दक्षिणतः । वज्रम् ।
परीति । औहत् । अभिजित्या इत्यभि – जित्यै । ताः ।
प्रजा इति प्र – जाः । अपप्राणा इत्यप – प्राणाः । असृजत ।
तासु । अधिपतिरित्यधि – पतिः । असि । इति । एव ।
प्राणमिति प्र – अनम् । अदधात् । यन्ता । इति ।
अपानमित्यप – अनम् । सꣳसर्प इति
सं – सर्पः । इति । चक्षुः । वयोधा इति वयः – धाः । इति ।
श्रोत्रम् । ताः । प्रजा इति प्र – जाः । प्राणतीरिति प्र – अनतीः ।
अपानतीरित्यप – अनतीः । पश्यन्तीः । शृण्वतीः । न । मिथुनी ।
अभवन् । तासु । त्रिवृदिति त्रि – वृत् । असि । इति । एव ।
मिथुनम् । अदधात् । ताः । प्रजा इति प्र – जाः । मिथुनी । 29 (50)

TS 5.3.6.3

भवन्ती॑र्न प्राजा॑यन्त ताः स॒ꣳरो॒हो॑ ऽसि नी॒रो॒हो॑ऽसीत्ये॒व प्राज॑नयत्
ताः प्रजाः॑ प्रजा॑ता न प्रत्यति॑ष्ठन् ता वसु॑कोऽसि वेष॑श्चिरसि
वस्य॑ष्टिरसीत्ये॒वैषु लो॒केषु॑ प्रत्यस्थापय॑द्-यदा॑ह वसु॑कोऽसि
वेष॑श्चिरसि वस्य॑ष्टिरसीति प्रजा॑ ए॒व प्रजा॑ता ए॒षु लो॒केषु॑ प्रति॑ ष्ठापयति
सा॒त्माऽन्तरि॑क्षꣳ () रो॒हति॑ स॒प्रा॒णोऽमु॑ष्मिन् लो॒के प्रति॑
तिष्ठ॑त्यव्य॑र्द्धुकः प्रा॒णापा॒नाभ्यां॑ भवति॒ य ए॒वं वे॒द ॥ 30

TS 5.3.6.3 - Padam

भवन्तीः । न । प्रेति । अजा॑यन्त । ताः । स॒ꣳरो॒ह इति॑ सं – रो॒हः ।
अ॒सि । नी॒रो॒ह इति॑ निः – रो॒हः । अ॒सि । इति॑ । ए॒व । प्रेति॑ ।
अ॒ज॒न॒यत् । ताः । प्रजा॑ इति॑ प्र – जाः । प्रजा॑ता इति॑ प्र-जा॑ताः ।
न । प्रतीति॑ । अति॑ष्ठन् । ताः । वसु॑कः । अ॒सि । वेष॑श्चिरि॒ति
वेष॑-श्चिः । अ॒सि । वस्य॑ष्टिः । अ॒सि । इति॑ । ए॒व । ए॒षु । लो॒केषु॑ ।
प्रतीति॑ । अ॒स्थाप॑यत् । यत् । आ॒ह । वसु॑कः । अ॒सि ।
वेष॑श्चिरि॒ति वेष॑ – श्चिः । अ॒सि । वस्य॑ष्टिः । अ॒सि । इति॑ ।
प्रजा॑ इति॑ प्र – जाः । ए॒व । प्रजा॑ता इति॑ प्र – जा॑ताः । ए॒षु ।

लो॒केषु॑ । प्र॒तीति॑ । स्था॒पय॑ति । सा॒त्मेति॑ स – आ॒त्मा ।
अ॒न्तरि॑क्षम् () । रो॒हति॑ । स॒प्राण॑ इति॒ स – प्रा॒णः । अ॒मुष्मिन् ।
लो॒के । प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठति॑ । अव्य॑र्द्धु॒क इत्य॑वि – अ॒र्द्धु॒कः ।
प्रा॒णापा॒नाभ्या॑मिति॒ प्राण॑ – अ॒पा॒नाभ्या॑म् । भ॒वति॑ । यः । ए॒वम् ।
वेद॑ ॥ 30 (62)

(यु॒क्तग्रा॑वा – प्र॒जा मि॑थु॒न्य – न॒तरि॑क्षं – द्वा॒दश॑ च) (A6)

TS 5.3.7.1

ना॒कस॒द्भिर्वै॑ दे॒वाः सु॒वर्गं॑ लो॒कमा॑यन् तन्ना॒कस॒दां ना॒कस॒त्त्वं
य॒न्ना॒कस॒द उप॑दधाति ना॒कस॒द्भिरे॒व तद्-य॑ज॒मानः॑ सु॒वर्गं॑ लो॒कमे॑ति
सु॒वर्गो॑ वै लो॒को ना॒को य॒स्यैता॑ उप॒धीय॑न्ते ना॒स्मा अ॒कं भ॑वति
य॒जमा॑नाय॒तनं॑ वै ना॒कस॒दो य॒न्ना॒कस॒द उप॑दधा॒त्याय॑तनमे॒व
तद्-य॑ज॒मानः॑ कुरु॒ते पृ॒ष्ठानां॑ वा ए॒तत् तेजः॑ संभृ॒तं य॒न्ना॒कस॒दो
य॒न्ना॒कस॒द – [] 31

TS 5.3.7.1 - Padam

ना॒कस॒द्भिरि॑ति ना॒कस॒त् – भिः॑ । वै । दे॒वाः ।
सु॒वर्ग॑मिति॒ सुवः॑ – गम् । लो॒कम् । आ॒यन् । तत् ।

ना॒क॒स॒दा॒मि॒ति॑ ना॒क – स॒दा॒म् । ना॒क॒स॒त्त्व॒मि॒ति॑ ना॒क॒स॒त् – त्व॒म् ।
यत् । ना॒क॒स॒द इति॑ ना॒क – स॒दः । उ॒प॒द॒धा॒ती॒त्यु॒प – द॒धा॒ति॑ ।
ना॒क॒स॒द्भि॒रि॒ति॑ ना॒क॒स॒त् – भिः । ए॒व । तत् । य॒ज॒मा॒नः । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॑
सु॒वः-ग॒म् । लो॒क॒म् । ए॒ति॑ । सु॒व॒र्ग इति॑ सु॒वः-गः । वै । लो॒कः ।
ना॒कः । य॒स्य॑ । ए॒ताः । उ॒प॒धी॒य॒न्त इत्यु॒प – धी॒य॒न्ते॑ । न । अ॒स्मै ।
अ॒क॒म् । भ॒व॒ति॑ । य॒ज॒मा॒ना॒य॒त॒न॒मि॒ति॑ य॒ज॒मा॒न – आ॒य॒त॒न॒म् । वै ।
ना॒क॒स॒द इति॑ ना॒क – स॒दः । यत् । ना॒क॒स॒द इति॑ ना॒क – स॒दः ।
उ॒प॒द॒धा॒ती॒त्यु॒प – द॒धा॒ति॑ । आ॒य॒त॒न॒मि॒त्या – य॒त॒न॒म् । ए॒व । तत् ।
य॒ज॒मा॒नः । कु॒रु॒ते॑ । पृ॒ष्ठा॒ना॒म् । वै । ए॒तत् । ते॒जः । सं॒भृ॒त॒मि॒ति॑
सं – भृ॒त॒म् । यत् । ना॒क॒स॒द इति॑ ना॒क – स॒दः । यत् ।
ना॒क॒स॒द इति॑ ना॒क – स॒दः । 31 (50)

TS 5.3.7.2

उ॒प॒द॒धा॒ति॑ पृ॒ष्ठा॒ना॒मे॒व ते॒जो॒ऽव॒ रु॒न्धे॑ प॒ञ्च॒चो॒डा॒ उप॑ द॒धा॒त्य॒प्स॒र॒स॒
ए॒वै॒न॒मे॒ता भू॒ता अ॒मु॒ष्मि॒न् लो॒क उप॑ शे॒रे॒ऽथो॑ त॒नू॒पा॒नी॒रे॒वै॒ता
य॒ज॒मा॒न॒स्य॒ यं द्वि॒ष्या॒त् तमु॒प॒द॒ध॒द्-ध्या॒ये॒दे॒ता॒भ्य॑ ए॒वै॒नं॑ दे॒वता॑भ्य॒

आ वृ॑श्च॒ति ता॒जगा॒र्तिमा॒र्च्छत्यु॑त्तरा ना॒कस॒द्भ्य॒ उप॑ दधा॒ति यथा॑
जा॒यामा॒नीय॑ गृ॒हेषु॑ निषा॒दय॑ति ता॒दृगे॒व तत् – [] 32

TS 5.3.7.2 - Padam

उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॑प – द॒धा॒ति । पृ॒ष्ठाना॑म् । ए॒व । तेजः॑ । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे ।
प॒ञ्च॒चोडा॑ इति पञ्च – चोडाः॑ । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति । अ॒प्सर॑सः ।
ए॒व । ए॒नम् । ए॒ताः । भू॒ताः । अ॒मुष्मि॑न् । लो॒के । उ॒पेति॑ । शे॒रे ।
अथो॑ इति । त॒नूपा॒नीरि॑ति तनू – पा॒नीः । ए॒व । ए॒ताः । य॒ज॒मा॒नस्य॑ ।
यम् । द्वि॒ष्यात् । तम् । उ॒प॒द॒ध॒दित्यु॑प – द॒धत् । ध्या॒येत् । ए॒ताभ्यः॑ ।
ए॒व । ए॒नम् । दे॒वता॑भ्यः । ए॒ति । वृ॒श्च॒ति । ता॒जक् । आ॒र्तिम् । ए॒ति ।
ऋ॒च्छ॒ति । उ॒त्तरा॑ इत्युत् – त॒राः । ना॒कस॒द्भ्य॒ इति॑ ना॒कस॒त्-भ्यः॑ ।
उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति । यथा॑ । जा॒याम् । आ॒नीये॒त्या – नी॒य । गृ॒हेषु॑ ।
निषा॒दय॑तीति नि – सा॒दय॑ति । ता॒दृक् । ए॒व । तत् । 32 (50)

TS 5.3.7.3

प॒श्चात् प्रा॒चीमु॒त्तमा॑मुप दधा॒ति तस्मा॑त् प॒श्चात् प्रा॒ची प॒न्यन्वा॑स्ते
स्वय॑मा॒तृ॒ण्णां च॑ वि॒कर्णीं॑ चो॒त्तमे॑ उप दधा॒ति प्रा॒णो वै
स्वय॑मा॒तृ॒ण्णाऽऽयु॑र्वि॒कर्णीं॑ प्रा॒णं चै॒वाऽऽयु॑श्च प्रा॒णाना॑मु॒त्तमौ॑ ध॒त्ते

तस्मात् प्राणश्चाऽऽयुश्च प्राणानामुत्तमौ नान्यामुत्तरामिष्टकामुप
दद्ध्याद्-यदन्यामुत्तरा-मिष्टका-मुपदद्ध्यात् पशूनां - [] 33

TS 5.3.7.3 - Padam

पश्चात् । प्राचीम् । उत्तमामित्युत् - तमाम् । उपेति । दधाति ।
तस्मात् । पश्चात् । प्राची । पत्नी । अन्विति । आस्ते ।
स्वयमातृणामिति स्वयं - आतृणाम् । च । विकर्णीमिति
वि - कर्णीम् । च । उत्तमे इत्युत् - तमे । उपेति । दधाति ।
प्राण इति प्र - अनः । वै । स्वयमातृणोति स्वयं - आतृणा ।
आयुः । विकर्णीति वि - कर्णी । प्राणमिति प्र - अनम् । च ।
एव । आयुः । च । प्राणानामिति प्र - अनानाम् ।
उत्तमावित्युत् - तमौ । धत्ते । तस्मात् । प्राण इति प्र - अनः । च ।
आयुः । च । प्राणानामिति प्र - अनानाम् । उत्तमावित्युत् - तमौ ।
न । अन्याम् । उत्तरामित्युत् - तराम् । इष्टकाम् । उपेति । दद्ध्यात् ।
यत् । अन्याम् । उत्तरामित्युत् - तराम् । इष्टकाम् ।
उपदद्ध्यादित्युप - दद्ध्यात् । पशूनाम् । 33 (50)

TS 5.3.7.4

च॒ यज॑मानस्य च॒ प्रा॒णं चाऽऽ*यु॑श्चापि द॒द्ध्यात् तस्मान्ना-
न्यो॒त्तरे॑ष्टकोप॒धेया॑ स्वयमा॒तृण्णामु॑प दधात्यसौ वै स्वयमा॒तृण्णा-
ऽमू॒मेवो॑प ध॒त्ते ऽश्च॑मुप घ्रापयति प्रा॒णमे॒वास्यां॑ दधात्यथो॑ प्राजाप॒त्यो
वा अ॒श्वः प्र॒जाप॑तिनैवाग्निं चिनुते स्वयमा॒तृण्णा भ॑वति
प्रा॒णाना॑मु॒त्सृष्ट्या॑ अथो सु॒वर्ग॑स्य लो॒कस्यानु॑ख्यात्या ए॒षा वै ()
दे॒वानां॑ वि॒क्रान्ति॑र्यद्-वि॒कर्णी॑ यद्-वि॒कर्णी॑मु॒पद॑धाति दे॒वानामे॒व
वि॒क्रान्ति॑मनु वि क्र॒मत उत्तर॑त उप दधाति तस्मा-दुत्तर॑तउप॒चारो
ऽग्नि॑र्वायु॒मती॑ भवति समि॒द्ध्यै ॥ 34

TS 5.3.7.4 - Padam

च । यज॑मानस्य । च । प्रा॒णमि॑ति प्र - अ॒नम् । च । आ॒युः । च ।
अपी॑ति । द॒द्ध्यात् । तस्मा॑त् । न । अ॒न्या । उत्तरे॑त्युत्-तरा । इष्ट॑का ।
उप॒धेये॑त्युप - धेया॑ । स्वयमा॒तृण्णामि॑ति स्वयं - आ॒तृण्णाम् ।
उपे॑ति । द॒धाति॑ । अ॒सौ । वै । स्वयमा॒तृण्णेति॑ स्वयं - आ॒तृण्णा ।
अ॒मूम् । ए॒व । उपे॑ति । ध॒त्ते । अ॒श्वम् । उपे॑ति । घ्राप॑यति ।
प्रा॒णमि॑ति प्र - अ॒नम् । ए॒व । अ॒स्याम् । द॒धाति॑ । अथो॑ इति ।

प्रा॒जा॒प॒त्य॒ इति॑ प्रा॒जा – प॒त्यः॑ । वै । अ॒श्वः॑ । प्र॒जा॒प॒ति॒नेति॑
प्र॒जा – प॒ति॒ना । ए॒व । अ॒ग्नि॒म् । चि॒नु॒ते । स्व॒य॒मा॒तृ॒ण्णेति॑
स्व॒यं – आ॒तृ॒ण्णा । भ॒व॒ति॑ । प्रा॒णा॒ना॒मिति॑ प्र – अ॒ना॒ना॒म् ॥

उ॒थ्सृ॒ष्ट्या॒ इत्यु॒त् – सृ॒ष्ट्यै॑ ।

अ॒थो इति॑ । सु॒व॒र्ग॒स्येति॑ सु॒वः – ग॒स्य॑ । लो॒क॒स्य॑ । अ॒नु॒ख्या॒त्या
इत्य॒नु – ख्या॒त्यै॑ । ए॒षा । वै () । दे॒वा॒ना॒म् । वि॒क्रा॒न्ति॒रिति॑

वि – क्रा॒न्तिः॑ । यत् । वि॒क॒र्णी॒ति॑ वि – क॒र्णी॑ । यत् ।

वि॒क॒र्णी॒मिति॑ वि – क॒र्णी॒म् । उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॒प – द॒धा॒ति॑ । दे॒वा॒ना॒म् ।

ए॒व । वि॒क्रा॒न्ति॒मिति॑ वि – क्रा॒न्ति॒म् । अ॒नु । वी॒ति॑ । क॒र॒म॒ते॑ । उ॒त्त॒र॒त॑

इत्यु॒त् – त॒र॒तः॑ । उ॒पे॒ति॑ । द॒धा॒ति॑ । तस्मा॑त् । उ॒त्त॒र॒त॑ उ॒प॒चा॒र॑

इत्यु॒त्त॒र॒तः – उ॒प॒चा॒रः॑ । अ॒ग्निः॑ । वा॒यु॒म॒तीति॑ वा॒यु – म॒ती॑ ॥

भ॒व॒ति॑ । स॒मि॒द्ध्य॒ इति॑ सं – इ॒द्ध्यै॑ ॥ 34 (72) (संभृ॑तं य॒न्ना॑क॒सदो॑

य॒न्ना॑क॒सद॑ – स्तत् – प॒शू॒ना-मेषा॑ वै-द्वावि॑ंशतिश्च) (A7)

TS 5.3.8.1

छन्दा॑स्युप॑ दधाति॑ प॒शवो॑ वै छन्दा॑सि प॒शूने॑वाव॑ रुन्धे
छन्दा॑सि॒ वै दे॒वानां॑ वामं॑ प॒शवो॑ वाममे॒व प॒शून्व॑ रुन्ध
ए॒ता॑ ह॒ वै य॒ज्ञसे॑न-श्चै॒त्रिया॑यण-श्चि॒तिं वि॒दां च॑कार॒ तया॑ वै
स प॒शून्वा॑रुन्ध॒ यदे॒तामु॑प॒दधा॑ति प॒शूने॑वाव॑ रुन्धे गाय॒त्रीः
पु॒रस्ता॑दुप॑ दधाति॑ तेजो॑ वै गाय॒त्री तेज॑ ए॒व- [] 35

TS 5.3.8.1 - Padam

छन्दा॑सि । उपेति॑ । द॒धाति॑ । प॒शवः॑ । वै । छन्दा॑सि । प॒शून् ।
ए॒व । अवे॑ति । रुन्धे॑ । छन्दा॑सि । वै । दे॒वाना॑म् । वा॒मम् ।
प॒शवः॑ । वा॒मम् । ए॒व । प॒शून् । अवे॑ति । रुन्धे॑ । ए॒ताम् । ह॒ । वै ।
य॒ज्ञसे॑न इति॑ य॒ज्ञ - से॒नः । चै॒त्रिया॑यणः । चि॒तिम् । वि॒दाम् ।
च॒कार॑ । तया॑ । वै । सः । प॒शून् । अवे॑ति । अ॒रुन्ध॑ । यत् । ए॒ताम् ।
उ॒प॒दधा॑तीत्युप॑ - द॒धाति॑ । प॒शून् । ए॒व । अवे॑ति । रुन्धे॑ । गा॒य॒त्रीः ।
पु॒रस्ता॑त् । उपेति॑ । द॒धाति॑ । तेजः॑ । वै । गा॒य॒त्री । तेजः॑ ।

ए॒व । 35 (50)

TS 5.3.8.2

मु॒ख॒तो॒ ध॒त्ते॒ मूर्द्ध॑न्वती॒र्भव॑न्ति॒ मूर्द्धा॑नमे॒वैन॑ꣳ समा॒नानां॑ करोति
त्रि॒ष्टु॒भ उप॑ दधातीन्द्रि॒यं वै॑ त्रि॒ष्टु॒गिन्द्रि॒यमे॒व म॑द्ध्यतो॒ ध॒त्ते॒ जग॑तीरुप
दधाति॒ जाग॑ता॒ वै प॒शवः॑ प॒शूने॒वाव रु॒न्धे ऽनु॑ष्टुभ उप॑ दधाति प्रा॒णा
वा अ॒नु॒ष्टुप् प्रा॒णाना॒मुत्सृ॑ष्ट्यै बृ॒हती॒रुष्णि॑हाः प॒ङ्गीर॒क्षर॑पङ्गीरिति॒
वि॒षु॒रूपाणि॑ छ॒न्दाꣳस्यु॑प दधाति॒ वि॒षु॒रूपा॒ वै प॒शवः॑ प॒शवः॑- [] 36

TS 5.3.8.2 - Padam

मु॒ख॒तः । ध॒त्ते । मूर्द्ध॑न्वतीरिति॒ मूर्द्ध॑न् - वतीः॑ । भ॒व॒न्ति॒ ।
मूर्द्धा॑नम् । ए॒व । ए॒नम् । स॒मा॒ना॒नाम् । क॒रो॒ति॒ । त्रि॒ष्टु॒भः । उ॒पेति॑ ।
द॒धा॒ति॒ । इन्द्रि॒यम् । वै । त्रि॒ष्टु॒क् । इन्द्रि॒यम् । ए॒व । म॑द्ध्यतः ।
ध॒त्ते । जग॑तीः । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति॒ । जाग॑ताः । वै । प॒शवः॑ । प॒शून् ।
ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । अ॒नु॒ष्टु॒भ इत्य॑नु - स्तु॒भः । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति॒ ।
प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । वै । अ॒नु॒ष्टु॒बित्य॑नु - स्तु॒प् । प्रा॒णा॒नामि॑ति
प्र - अ॒ना॒नाम् । उ॒त्सृ॑ष्ट्या इत्यु॒त् - सृ॑ष्ट्यै । बृ॒हतीः॑ । उ॒ष्णि॑हाः ।
प॒ङ्गीः । अ॒क्षर॑पङ्गीरित्यक्षर - प॒ङ्गीः । इति॑ ।

वि॒षु॒रूपा॒णीति॒ वि॒षु – रू॒पा॒णि । छ॒न्दा॒सि । उ॒पेति॒ । द॒धा॒ति ।
वि॒षु॒रूपा॒ इति॒ वि॒षु – रू॒पाः । वै । प॒श॒वः । प॒श॒वः । 36 (50)

TS 5.3.8.3

छ॒न्दा॒सि वि॒षु॒रूपा॒ने॒व प॒शू॒न॒व रु॒न्धे वि॒षु॒रूप॒मस्य॑ गृ॒हे
दृ॒श्य॒ते य॒स्यै॒ता उ॒प॒धी॒यन्ते॒ य उ॒ चै॒ना ए॒वं वे॒दाति॑च्छ॒न्दस॒मुप॑
द॒धा॒त्यति॑च्छ॒न्दा वै स॒र्वा॒णि छ॒न्दा॒सि स॒र्वे॒भिरे॒वैनं॑ छ॒न्दो॒भिश्चि॑नु॒ते
व॒र्ष्म वा ए॒षा छ॒न्द॒सां य॑दति॑च्छ॒न्दा य॑दति॑च्छ॒न्दस॒-मु॒प॒द॒धाति॑
व॒र्ष्मे॒वैनं॑ स॒मा॒ना॒नां क॒रोति॑ द्वि॒प॒दा उप॑ द॒धाति॑ द्वि॒पाद्-य॑ज॒मानः॑
() प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै ॥ 37

TS 5.3.8.3 - Padam

छ॒न्दा॒सि । वि॒षु॒रूपा॒नि॒ति वि॒षु – रू॒पा॒न् । ए॒व । प॒शू॒न् । अ॒वेति॑ ।
रु॒न्धे । वि॒षु॒रूप॒मि॒ति वि॒षु-रूप॑म् । अ॒स्य । गृ॒हे । दृ॒श्य॒ते । य॒स्य ।
ए॒ताः । उ॒प॒धी॒यन्त॑ इत्यु॒प – धी॒यन्ते॑ । यः । उ॒ । च॒ । ए॒नाः । ए॒वम् ।
वे॒द । अ॒ति॑च्छ॒न्दस॒मि॒त्यति॑ – छ॒न्द॒सम् । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति ।
अ॒ति॑च्छ॒न्दा इत्य॑ति – छ॒न्दाः । वै । स॒र्वा॒णि । छ॒न्दा॒सि । स॒र्वे॒भिः ।
ए॒व । ए॒नम् । छ॒न्दो॒भि॒रिति॑ छ॒न्दः-भिः॑ । चि॒नु॒ते । व॒र्ष्म । वै । ए॒षा ।

छन्द॑साम् । यत् । अति॑च्छन्दा॒ इत्यति॑ – छन्दाः॒ । यत् ।

अति॑च्छन्दस॒मित्यति॑ – छन्द॒सम् । उप॒दधा॒तीत्युप॑ – दधा॑ति । वर्ष॑म् ।

ए॒व । ए॒नम् । स॒मा॒ना॒नाम् । क॒रो॒ति । द्वि॒पदा॒ इति॑ द्वि – पदाः॑ ।

उपे॑ति । द॒धा॒ति । द्वि॒पादि॑ति द्वि – पा॒त् । यज॑मानः () ।

प्रति॑ष्ठित्या॒ इति॑ प्रति॑ – स्थि॒त्यै ॥ 37 (51)

(तेज॑ ए॒व – प॒शवः॑ प॒शवो॑ – यज॑मान – एक॑ञ्च) (A8)

TS 5.3.9.1

सर्वा॑भ्यो॒ वै दे॒वता॑भ्यो॒ ऽग्नि॑श्ची॒यते॒ यत् स॒युजो॒ नोप॑द॒ध्याद् दे॒वता॑
अस्या॑ग्निं वृ॒ञ्जीर॑न् । यत् स॒युज॑ उप॒दधा॒त्यात्म॑नै॒वैन॑ स॒युजं॑ चिनु॒ते
नाग्नि॑ना व्य॒द्ध्यते॒ ऽथो॒ यथा॒ पुरु॑षः स्ना॒वभिः॑ सन्त॒त
ए॒वमे॒वैता॑भि॒रग्निः॑ सन्त॒तो ऽग्नि॑ना॒ वै दे॒वाः सु॒वर्गं॑ लो॒कमा॑यन् ता
अ॒मूः कृ॑त्तिका॒ अभ॑वन् । यस्यै॒ता उप॑धी॒यन्ते॑ सु॒वर्गमे॒व – [] 38

TS 5.3.9.1 - Padam

सर्वा॑भ्यः । वै । दे॒वता॑भ्यः । अ॒ग्निः । ची॒यते॒ । यत् । स॒युज॑ इति॑
स – युजः॑ । न । उप॒दध्या॑दित्युप – द॒ध्यात् । दे॒वताः॑ । अ॒स्य ।
अ॒ग्निम् । वृ॒ञ्जीर॑न् । यत् । स॒युज॑ इति॑ स – युजः॑ ।

उ॒प॒द॒धा॒ती॒त्यु॒प – द॒धा॒ति॒ । आ॒त्म॒ना॒ ॥ ए॒व । ए॒न॒म् । स॒यु॒ज॒मि॒ति॒
 स॒-यु॒ज॒म् । चि॒नु॒ते॒ । न । अ॒ग्नि॒ना॒ ॥ वी॒ति॒ । ऋ॒द्ध्य॒ते॒ । अ॒थो इ॒ति॒ ।
 य॒था॒ ॥ पु॒रु॒षः॒ । स्ना॒व॒भि॒रि॒ति॒ स्ना॒व – भिः॒ । स॒न्त॒त इ॒ति॒ सं-त॒तः॒ ।
 ए॒व॒म् । ए॒व । ए॒ता॒भिः॒ । अ॒ग्निः॒ । स॒न्त॒त इ॒ति॒ सं-त॒तः॒ । अ॒ग्नि॒ना॒ ॥
 वै । दे॒वाः॒ । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॒ सु॒वः – ग॒म् । लो॒क॒म् । आ॒य॒न् । ताः ।
 अ॒मूः । कृ॒त्ति॒काः॒ । अ॒भ॒व॒न् । य॒स्य॒ । ए॒ताः॒ । उ॒प॒धी॒य॒न्त॒
 इ॒त्यु॒प – धी॒य॒न्ते॒ ॥ सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॒ सु॒वः – ग॒म् । ए॒व । 38 (50)

TS 5.3.9.2

लो॒क॒मे॒ति॒ ग॒च्छ॒ति॒ प्र॒का॒शं॒ चि॒त्र॒मे॒व भ॒व॒ति॒ म॒ण्ड॒ले॒ष्ट॒का॒ उ॒प द॒धा॒ती॒मे॒
 वै लो॒का म॒ण्ड॒ले॒ष्ट॒का इ॒मे ख॒लु वै लो॒का दे॒वपु॒रा दे॒वपु॒रा ए॒व
 प्र वि॒श॒ति॒ नाऽऽ*ति॒मा॒र्च्छ॒त्य॒ग्निं॒ चि॒क्या॒नो वि॒श्वज्यो॑तिष॒ उ॒प
 द॒धा॒ती॒मा॒ने॒वैता॒भि-लो॒कान्॑ ज्यो॒तिष्म॑तः॒ कुरु॑तेऽथो॒ प्रा॒णाने॒वैता॒
 य॒ज॒मा॒नस्य॑ दा॒ध्रत्ये॒ता वै दे॒वताः॑ सु॒व॒र्ग्या॑स्ता ए॒वा- ()
 -न्वा॒रभ्य॑ सु॒व॒र्गं लो॒कमे॒ति॒ ॥ 39

TS 5.3.9.2 - Padam

लो॒कम् । ए॒ति । ग॒च्छ॒ति । प्र॒का॒श॒मि॒ति प्र-का॒शम् । चि॒त्रम् । ए॒व ।
भ॒व॒ति । म॒ण्ड॒ले॒ष्ट॒का इति मण्ड॒ल - इ॒ष्ट॒काः । उ॒पे॒ति । द॒धा॒ति ।
इ॒मे । वै । लो॒काः । म॒ण्ड॒ले॒ष्ट॒का इति मण्ड॒ल - इ॒ष्ट॒काः । इ॒मे ।
ख॒लु । वै । लो॒काः । दे॒व॒पु॒रा इति दे॒व-पु॒राः । दे॒व॒पु॒रा इति
दे॒व -पु॒राः । ए॒व । प्रे॒ति । वि॒श॒ति । न । आ॒र्ति॒म् । ए॒ति । ऋ॒च्छ॒ति ।
अ॒ग्नि॒म् । चि॒क्या॒नः । वि॒श्व॒ज्यो॒तिष॒ इति वि॒श्व - ज्यो॒तिषः । उ॒पे॒ति ।
द॒धा॒ति । इ॒मा॒न् । ए॒व । ए॒ताभिः॑ । लो॒का॒न् । ज्यो॒तिष्म॑तः । कु॒रु॒ते ।
अथो॒ इति॑ । प्रा॒णानि॑ति प्र - अ॒नान् । ए॒व । ए॒ताः । यज॑मानस्य ।
दा॒ध्र॒ति । ए॒ताः । वै । दे॒वताः॑ । सु॒व॒र्ग्या इति सु॒वः - ग्याः॑ । ताः ।
ए॒व () । अ॒न्वा॒रभ्ये॑त्यनु - आ॒रभ्य॑ । सु॒व॒र्गमि॑ति सु॒वः - गम् ।
लो॒कम् । ए॒ति ॥ 39 (54)

(सु॒व॒र्गमे॒व - ता ए॒व - च॒त्वारि॑ च) (A9)

TS 5.3.10.1

वृ॒ष्टि॒सनी॒रुप॑ द॒धा॒ति वृ॒ष्टि॒मे॒वाव॑ रु॒न्धे यदे॒क॒धोप॑द॒द्ध्य॑ादे॒क॒मृ॒तुं
व॒र्षे॒दनु॑परि॒हार॑ सा॒दय॑ति तस्मा॒त् सर्वा॑नृ॒तून् व॒र्ष॑ति पु॒रोवा॑त॒सनि॑-

र॒सी॒त्या॒है॒तद्-वै॑ वृ॒ष्ट्यै॑ रू॒प॒ꣳ रू॒पे॒णै॒व वृ॒ष्टि॒मव॑ रु॒न्धे स॒य्या॒नी॒भिर्वै॑ दे॒वा
इ॒मा॒न् लो॒का॒न्थ् स॒म॒यु॒स्तथ् स॒य्या॒नी॒नाꣳ स॒य्या॒नि॒त्वं य॑थ्
स॒य्या॒नी॒रु॒प॒द॒धा॒ति॒ यथा॑ꣳप्सु॒ ना॒वा स॒य्या॒त्ये॒व-[] 40

TS 5.3.10.1 - Padam

वृ॒ष्टि॒स॒नी॒रि॒ति॒ वृ॒ष्टि॒ - स॒नीः॑ । उ॒पे॒ति॒ । द॒धा॒ति॒ । वृ॒ष्टि॒म् । ए॒व ।
अ॒वे॒ति॒ । रु॒न्धे॑ । यत् । ए॒क॒धे॒त्ये॒क - धा॑ ।
उ॒प॒द॒द्ध्य॒ादि॒त्यु॒प - द॒द्ध्य॒ात् । ए॒क॒म् । ऋ॒तु॒म् । व॒र्षे॒त् ।
अ॒नु॒प॒रि॒हा॒र॒मि॒त्य॒नु - प॒रि॒हा॒र॒म् । सा॒द॒य॒ति॒ । तस्मा॑त् । स॒र्वान् ।
ऋ॒तून् । व॒र्ष॒ति॒ । पु॒रो॒वा॒त॒स॒नि॒रि॒ति॒ पु॒रो॒वा॒त - स॒निः॑ । अ॒सि॒ ।
इ॒ति॒ । आ॒ह॒ । ए॒तत् । वै । वृ॒ष्ट्यै॑ । रू॒प॒म् । रू॒पे॒ण॑ । ए॒व । वृ॒ष्टि॒म् ।
अ॒वे॒ति॒ । रु॒न्धे॑ । स॒य्या॒नी॒भि॒रि॒ति॒ सं - या॒नी॒भिः॑ । वै । दे॒वाः ।
इ॒मा॒न् । लो॒का॒न् । स॒मि॒ति॒ । अ॒युः॑ । तत् । स॒य्या॒नी॒ना॒मि॒ति॒
सं - या॒नी॒ना॒म् । स॒य्या॒नि॒त्वा॒मि॒ति॒ स॒य्या॒नि - त्व॒म् । यत् ।
स॒य्या॒नी॒रि॒ति॒ सं - या॒नीः॑ । उ॒प॒द॒धा॒ती॒त्यु॒प - द॒धा॒ति॒ । यथा॑ ।
अ॒प्सि॒स्व॒त्य॒प् - सु॑ । ना॒वा । स॒य्या॒ती॒ति॒ सं - या॒ति॒ । ए॒व॒म् । 40

(50)

TS 5.3.10.2

–मे॒वैताभि॑ र्यज॑मान॒ इ॒मान् लो॒कान्त् सं या॑ति॒ प्लवो॑ वा ए॒षोऽग्ने॑र्यथ्
सँ॒यानी॑र्यथ् सँ॒यानी॑रुप॒दधा॑ति॒ प्लवमे॒वैतम॑ग्नय॒ उप॑ दधा॒त्युत॑
यस्यै॒तासूप॑हि॒तास्वापो॑ ऽग्नि॑र् हर॒न्त्यह॑त ए॒वास्या॒–ग्निरा॑दित्येष्ट॒का
उप॑ दधा॒त्यादि॒त्या वा ए॒तं भू॒त्यै प्र॑ति नुद॒न्ते यो ऽलं॑ भू॒त्यै सन् भू॒तिं
न प्रा॒प्नोत्यादि॒त्या– [] 41

TS 5.3.10.2 - Padam

ए॒व । ए॒ताभिः॑ । यज॑मानः । इ॒मान् । लो॒कान् । समि॑ति । या॒ति ।
प्ल॒वः । वै । ए॒षः । अ॒ग्नेः । यत् । सँ॒यानी॑रि॒ति सं – या॒नीः । यत् ।
सँ॒यानी॑रि॒ति सं – या॒नीः । उप॒दधा॑तीत्युप॒–दधा॑ति । प्ल॒वम् । ए॒व ।
ए॒तम् । अ॒ग्नये॑ । उपे॑ति । द॒धाति॑ । उ॒त । यस्य॑ । ए॒तासु॑ ।
उप॑हि॒तास्वि॒त्युप – हि॒तासु॑ । आपः॑ । अ॒ग्निम् । हर॑न्ति । अ॒हतः॑ ।
ए॒व । अ॒स्य । अ॒ग्निः । आ॒दि॒त्येष्ट॒का इ॒त्यादि॒त्य – इ॒ष्टकाः॑ ।
उपे॑ति । द॒धाति॑ । आ॒दि॒त्याः । वै । ए॒तम् । भू॒त्यै । प्र॑तीति । नुद॒न्ते ।
यः । अ॒लम् । भू॒त्यै । सन् । भू॒तिम् । न ।
प्रा॒प्नोती॑ति प्र – आ॒प्नोति॑ । आ॒दि॒त्याः । 41 (50)

TS 5.3.10.3

ए॒वैनं॑ भू॒तिं ग॑म॒यन्त्य॒सौ वा ए॒तस्या॑ऽऽ*दि॒त्यो रु॒च॒मा द॑त्ते योऽग्निं॑
चि॒त्वा न रो॑च॒ते यदा॑दि॒त्येष्ट॒का उप॑द॒धात्य॒सावे॒-वास्मि॑न्नादि॒त्यो रुचं॑
द॒धाति॒ यथा॑ऽसौ दे॒वानां॑ रोच॒त ए॒वमे॒वैष म॑नु॒ष्याणां॑ रोच॒ते
घृ॒तेष्ट॒का उप॑ द॒धात्ये॒तद्वा अ॒ग्नेः प्रि॒यं धा॒म यद्-घृ॒तं प्रि॒येणै॒वैनं॑
धा॒म्ना स॑म॒र्द्धय॑त्य- [] 42

TS 5.3.10.3 - Padam

ए॒व । ए॒नम् । भू॒तिम् । ग॑म॒यन्ति॒ । अ॒सौ । वै । ए॒तस्य॑ । आ॒दि॒त्यः ।
रु॒चम् । ए॒ति । द॒त्ते । यः । अ॒ग्निम् । चि॒त्वा । न । रो॑च॒ते । यत् ।
आ॒दि॒त्येष्ट॒का इ॒त्यादि॒त्य - इ॒ष्टकाः । उप॑द॒धाती॒त्युप॑ - द॒धाति॑ ।
अ॒सौ । ए॒व । अ॒स्मिन् । आ॒दि॒त्यः । रु॒चम् । द॒धाति॑ ।
यथा॑ । अ॒सौ । दे॒वाना॑म् । रोच॒ते । ए॒वम् । ए॒व । ए॒षः । म॑नु॒ष्याणा॑म् ।
रो॒च॒ते । घृ॒तेष्ट॒का इति॑ घृ॒त - इ॒ष्टकाः । उपे॑ति । द॒धाति॑ । ए॒तत् । वै ।
अ॒ग्नेः । प्रि॒यम् । धा॒म । यत् । घृ॒तम् । प्रि॒येण॑ । ए॒व । ए॒नम् ।
धा॒म्ना । स॑मि॒ति । अ॒र्द्धय॑ति । 42 (50)

TS 5.3.10.4

–थो तेजसा ऽनुपरिहारं सादय-त्यपरिवर्ग-मेवास्मिन् तेजो दधाति
प्रजापतिरग्निमचिनुत स यशसा व्यार्द्ध्यत स एता यशोदा अपश्यत्
ता उपाधत्त ताभिर्वै स यश आत्मन्नधत्त यद्-यशोदा उपदधाति यश
एव ताभिर्यजमान आत्मन् धत्ते पञ्चोप दधाति पाङ्कः पुरुषो
यावानेव पुरुषस्तस्मिन् यशो दधाति ॥ 43

TS 5.3.10.4 - Padam

अथो इति । तेजसा । अनुपरिहारमित्यनु – परिहारम् । सादयति ।
अपरिवर्गमित्यपरि – वर्गम् । एव । अस्मिन् । तेजः । दधाति ।
प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । अग्निम् । अचिनुत । सः । यशसा ।
वीति । आर्द्ध्यत । सः । एताः । यशोदा इति यशः – दाः ।
अपश्यत् । ताः । उपेति । अधत्त । ताभिः । वै । सः । यशः ।
आत्मन् । अधत्त । यत् । यशोदा इति यशः – दाः ।
उपदधातीत्युप – दधाति । यशः । एव । ताभिः । यजमानः ।
आत्मन् । धत्ते । पञ्च । उपेति । दधाति । पाङ्कः । पुरुषः । यावान् ।
एव । पुरुषः । तस्मिन् । यशः । दधाति ॥ 43 (49)

(एवं – प्रा॒प्नो॒त्यादि॒त्या – अर्द्ध॑य॒त्ये – का॒न्न पञ्चा॑श॒च्च) (A10)

TS 5.3.11.1

दे॒वा॒सु॒राः सँ॑य॒त्ता आ॒सन् क॑नी॒याऽसो॑ दे॒वा आ॒सन् भू॒याऽसो॑ –
ऽसु॒रास्ते दे॒वा ए॒ता इ॒ष्टका॑ अ॒पश्य॑न् ता उ॒पा॒दध॑त भू॒यस्कृ॑द॒सीत्ये॒व
भू॒याऽसो॑ ऽभ॒वन् वन॑स्पति॒भि-रोष॑धी॒भि-व॑रि॒वस्कृ॑द॒सीती॑ –
मा॒मज॑यन् प्रा॒च्यसी॑ति प्रा॒चीं दि॑श॒मज॑यन्नु॒र्द्ध्वा ऽसी॑त्य॒मूमज॑यन् –
नन्त॑रि॒क्षस॑द॒स्यन्त॑रि॒क्षे सी॒देत्य॑-न्त॑रि॒क्षमज॑यन् ततो॑ दे॒वा
अ॒भव॑न् –[] 44

TS 5.3.11.1 - Padam

दे॒वा॒सु॒रा इति॑ दे॒व-अ॒सु॒राः । सँ॑य॒त्ता इति॑ सं – य॒त्ताः । आ॒सन् ।
क॑नी॒याऽसः॑ । दे॒वाः । आ॒सन् । भू॒याऽसः॑ । अ॒सु॒राः । ते । दे॒वाः ।
ए॒ताः । इ॒ष्टकाः॑ । अ॒पश्य॑न् । ताः । उ॒पेति॑ । अ॒दध॑त । भू॒यस्कृ॑दिति॑
भू॒यः – कृ॑त् । अ॒सि । इति॑ । ए॒व । भू॒याऽसः॑ । अ॒भव॑न् ।
व॒नस्प॑ति॒भिरिति॑ व॒नस्प॑ति – भिः । ओष॑धी॒भिरित्योष॑धि – भिः ।
व॒रि॒वस्कृ॑दिति॑ व॒रि॒वः – कृ॑त् । अ॒सि । इति॑ । इ॒माम् । अ॒ज॒यन् ।
प्रा॒ची॑ । अ॒सि । इति॑ । प्रा॒चीम् । दि॒शम् । अ॒ज॒यन् । ऊ॒र्द्ध्वा ।

अ॒सि॒ । इति॑ । अ॒मू॒म् । अ॒ज॒य॒न् । अ॒न्त॒रि॒क्ष॒स॒दि॒त्य॒न्त॒रि॒क्ष॒ – स॒त् ।

अ॒सि॒ । अ॒न्त॒रि॒क्षे॑ । सी॒द॒ । इति॑ । अ॒न्त॒रि॒क्ष॒म् । अ॒ज॒य॒न् । ततः॑ ।

दे॒वाः । अ॒भ॒व॒न् । 44 (50)

TS 5.3.11.2

प॒रा ऽसु॒रा य॒स्यै॒ता उ॒प॒धी॒य॒न्ते॒ भू॒या॒ने॒व भ॒व॒त्य॒भी॒मा॒न् लो॒का॒न् ज॒य॒ति॒

भ॒व॒त्या॒त्म॒ना प॒रा ऽस्य॑ भ्रा॒तृ॒व्यो भ॒व॒त्य॒प्सु॒ष॒द॒सि॒ श्ये॒न॒स॒द॒सी॒त्या॒है॒तद्

वा अ॒ग्ने रू॒पं रू॒पे॒णै॒वा॒ग्नि॒म॒व रु॒न्धे पृ॒थि॒व्या॒स्त्वा द्र॒वि॒णे सा॒द॒या

मी॒-त्या॒हे॒मा॒ने॒वै॒ताभि॑-लो॒का॒न् द्र॒वि॒णा॒व॒तः कुरु॑त आ॒यु॒ष्या॑ उ॒प

द॒धा॒त्या॒यु॒रे॒वा- [] 45

TS 5.3.11.2 - Padam

प॒रे॒ति॒ । अ॒सु॒राः । य॒स्य॑ । ए॒ताः । उ॒प॒धी॒य॒न्त॒ इत्यु॑प – धी॒य॒न्ते॑ ।

भू॒या॒न् । ए॒व । भ॒व॒ति॒ । अ॒भी॒ति॒ । इ॒मा॒न् । लो॒का॒न् । ज॒य॒ति॒ ।

भ॒व॒ति॒ । आ॒त्म॒ना॑ । प॒रे॒ति॒ । अ॒स्य॑ । भ्रा॒तृ॒व्यः॑ । भ॒व॒ति॒ ।

अ॒प्सु॒ष॒दि॒त्य॒प्सु॒ – स॒त् । अ॒सि॒ । श्ये॒न॒स॒दि॒ति॒ श्ये॒न॒ – स॒त् ।

अ॒सि॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । ए॒तत् । वै । अ॒ग्नेः॑ । रू॒प॒म् । रू॒पे॒ण॑ । ए॒व ।

अ॒ग्नि॒म् । अ॒वे॒ति॒ । रु॒न्धे॑ । पृ॒थि॒व्याः॑ । त्वा॒ । द्र॒वि॒णे॑ । सा॒द॒या॒मि॒ ।

इति॑ । आ॒ह । इ॒मान् । ए॒व । ए॒ताभिः॑ । लो॒कान् ।

द्र॒वि॒णाव॒त इति॑ द्र॒वि॒ण – व॒तः । कु॒रु॒ते । आ॒यु॒ष्याः॑ । उ॒पेति॑ ।

द॒धा॒ति । आ॒युः । ए॒व । 45 (50)

TS 5.3.11.3

–स्मिन् दधात्यग्ने यत्ते परं हन्नामेत्याहैतद्वा अग्नेः प्रियं धाम
प्रियमेवास्य धामोपाऽऽप्नोति तावेहि स रभावहा इत्याह व्यैवैनेन
परि धत्ते पाञ्चजन्येष्वप्येदध्यग्न इत्याहैष वा अग्निः पाञ्चजन्यो यः
पञ्चचितीक-स्तस्मादेवमाहर्तव्या उप () दधात्येतद्-वा ऋतूनां
प्रियं धाम यदृतव्या ऋतूनामेव प्रियं धामाव रुन्धे सुमेक इत्याह
संवत्सरो वै सुमेकः संवत्सरस्यैव प्रियं धामोपाऽऽप्नोति ॥ 46

TS 5.3.11.3 - Padam

अ॒स्मिन् । द॒धा॒ति । अ॒ग्ने । यत् । ते । पर॑म् । ह॒त् । ना॒म । इति॑ ।

आ॒ह । ए॒तत् । वै । अ॒ग्नेः । प्रि॒यम् । धा॒म । प्रि॒यम् । ए॒व । अ॒स्य ।

धा॒म । उ॒पेति॑ । आ॒प्नो॒ति । तौ । ए॒ति । इ॒हि । स॒मि॒ति । र॒भा॒व॒है ।

इति॑ । आ॒ह । वी॒ति । ए॒व । ए॒ने॒न । प॒री॒ति । ध॒त्ते ।

पा॒ञ्च॒ज॒न्ये॒ष्विति॑ पा॒ञ्च – ज॒न्ये॒षु । अ॒पी॒ति । ए॒धि । अ॒ग्ने । इति॑ ।

आ॒ह । ए॒षः । वै । अ॒ग्निः । पा॒ञ्च॒ज॒न्य॒ इति॒ पा॒ञ्च॒ – ज॒न्यः ।
यः । प॒ञ्च॒चि॒ती॒क॒ इति॒ प॒ञ्च॒–चि॒ती॒कः॑ । तस्मा॑त् । ए॒वम् । आ॒ह ।
ऋ॒त॒व्याः॑ । उपे॑ति () । द॒धा॒ति । ए॒तत् । वै । ऋ॒तू॒नाम् । प्रि॒यम् ।
धा॒म । यत् । ऋ॒त॒व्याः॑ । ऋ॒तू॒नाम् । ए॒व । प्रि॒यम् । धा॒म । अ॒वेति॑ ।
रु॒न्धे । सु॒मे॒क॒ इति॒ सु – मे॒कः॑ । इति॑ । आ॒ह ।
सँ॒व॒थ्स॒र॒ इति॒ सं – व॒थ्स॒रः॑ । वै । सु॒मे॒क॒ इति॒ सु – मे॒कः॑ ।
सँ॒व॒थ्स॒र॒स्येति॑ सं – व॒थ्स॒र॒स्य॑ । ए॒व । प्रि॒यम् । धा॒म । उपे॑ति ।

आ॒प्नो॒ति ॥ 46 (76)

(अ॒भ॒व॒ – त्रा॒यु॒रे॒व – त॒व्या॑ उप – षड्विं॑शतिश्च) (A11)

TS 5.3.12.1

प्र॒जा॒प॒ते॒रक्ष्य॑श्च॒यत् तत् परा॑ ऽप॒तत् तद॑श्चो॒ ऽभ॒वद्–यद॑श्च॒यत्
तद॑श्च॒स्याश्च॒त्वं तद्–दे॒वा अ॑श्च॒मे॒धेनै॒व प्र॑त्य॒दधु॑रेष॒ वै प्र॒जा॒प॒ति॒ꣳ स॒र्वं
क॒रोति॑ यो॒ऽश्च॒मे॒धेन॑ यज॒ते स॒र्व ए॒व भ॑वति॒ सर्व॑स्य॒ वा ए॒षा
प्रा॒यश्चि॑त्तिः॒ सर्व॑स्य॒ भेष॑जꣳ स॒र्वं वा॑ ए॒तेन॑ पा॒प्मानं॑ दे॒वा अ॑तर॒न्नपि॑
वा ए॒तेन॑ ब्र॒ह्म॒ह॒त्याम॑तर॒न्त् स॒र्वं पा॑प्मानं – [] 47

TS 5.3.12.1 - Padam

प्र॒जाप॑तेरि॒ति प्र॒जा – प॒तेः । अ॒क्षि॑ । अ॒श्वय॑त् । तत् । प॒रेति॑ ।
अ॒प॒त॒त् । तत् । अ॒श्वः । अ॒भ॒व॒त् । य॒त् । अ॒श्वय॑त् । तत् । अ॒श्वस्य॑ ।
अ॒श्व॒त्व॒मि॒त्य॒श्व – त्व॒म् । तत् । दे॒वाः । अ॒श्वमे॑धेनेत्य॒श्व – मे॒धेन॑ ।
ए॒व । प्र॒तीति॑ । अ॒द॒धुः । ए॒षः । वै । प्र॒जाप॑तिमि॒ति प्र॒जा – प॒तिम् ।
सर्व॑म् । क॒रोति॑ । यः । अ॒श्वमे॑धेनेत्य॒श्व – मे॒धेन॑ । य॒ज॒ते । सर्वः॑ ।
ए॒व । भ॒व॒ति । सर्व॑स्य । वै । ए॒षा । प्रा॒यश्चि॑त्तिः । सर्व॑स्य ।
भे॒ष॒ज॒म् । सर्व॑म् । वै । ए॒तेन॑ । पा॒प्मान॑म् । दे॒वाः । अ॒त॒र॒न् ।
अपी॑ति । वै । ए॒तेन॑ । ब्र॒ह्म॒ह॒त्यामि॑ति ब्र॒ह्म – ह॒त्याम् । अ॒त॒र॒न् ।
सर्व॑म् । पा॒प्मान॑म् । 47 (50)

TS 5.3.12.2

त॒र॒ति॒ त॒र॒ति॒ ब्र॒ह्म॒ह॒त्यां यो॑ऽश्वमे॒धेन॑ य॒ज॒ते य॒ उ॒ चैन॑मे॒वं वै॒दो॒त्त॒रं वै॒
तत् प्र॒जाप॑तेर॒क्ष्य॑श्चय॒त् तस्मा॑द॒श्वस्यो॑त्त॒रतो॑ऽव॒ द्य॒न्ति दक्षि॑ण॒तोऽन्ये॑षां
प॒शूनां॑ वै॒त॒सः क॒टो भ॑वत्य॒प्सुयो॑नि॒र्वा अ॒श्वोऽप्सु॑जो वै॒त॒सः स्व॑
ए॒वैनं॑ यो॒नौ प्र॑ति॒ ष्ठा॒प॒य॒ति च॑तु॒ष्टो॒मः स्तो॒मो भ॑वति॒ सर॑ङ्ग॒ वा अ॒श्वस्य॑

सक्थ्या ऽवृहत् () तद्-देवाश्चतुष्टोमेनैव प्रत्यदधुर्यच्चतुष्टोमः स्तोमो
भवत्यश्वस्य सर्वत्वाय ॥ 48

TS 5.3.12.2 - Padam

तरति । तरति । ब्रह्महत्यामिति ब्रह्म – हत्याम् । यः ।
अश्वमेधेनेत्यश्व – मेधेन । यजते । यः । उ । च । एनम् । एवम् ।
वेद । उत्तरमित्युत् – तरम् । वै । तत् । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः ।
अक्षि । अश्वयत् । तस्मात् । अश्वस्य । उत्तरत इत्युत् – तरतः ।
अवेति । द्यन्ति । दक्षिणतः । अन्येषाम् । पशूनाम् । वैतसः । कटः ।
भवति । अप्सुयोनिरित्यप्सु – योनिः । वै । अश्वः ।
अप्सुज इत्यप्सु – जः । वेतसः । स्वे । एव । एनम् । योनौ ।
प्रतीति । स्थापयति । चतुष्टोम इति चतुः – स्तोमः । स्तोमः ।
भवति । सरट् । ह । वै । अश्वस्य । सक्थि । एति । अवृहत् () ।
तत् । देवाः । चतुष्टोमेनेति चतुः-स्तोमेन । एव । प्रतीति । अदधुः ।
यत् । चतुष्टोम इति चतुः – स्तोमः । स्तोमः । भवति । अश्वस्य ।

सर्व॑त्वायेति॑ सर्व॑ – त्वाय॑ ॥ 48 (62)

(सर्व॑म् पाप्मान॑ – मवृ॑हद् – द्वाद॑श च) (A12)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(उ॒थ्स॒न्नय॒ज्ञ – इन्द्रा॑ग्नी – दे॒वा वा अ॒क्ष्णयास्तो॒मीया –
अ॒ग्नेर्भा॒गौ – ऽस्य॑ग्ने जा॒तान् – रश्मि॑रिति॑ – नाक॑सद्भिः –
छन्दा॑ऽसि – सर्वा॑भ्यो – वृष्टि॑सनी – दे॒वासु॒राः कनी॑याऽसः –
प्रजा॑पते॒रक्षि॑ – द्वाद॑श)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(उ॒थ्स॒न्नय॒ज्ञो – दे॒वा वै – यस्य॑ मुख्य॒वती – नाक॑सद्भिरे –
वै ताभि॑र – षाच॑त्वारि॒ंशत्)

First and Last Padam of Third Prasnam of 5th Kandam

(उ॒थ्स॒न्नय॒ज्ञः – सर्व॑त्वाय॑)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण॑ यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे

पञ्चमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

Details of Panchati and Padam for Kandam 5, Prasanam 3 (TS 5.3)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	5	255
Anuvakam 2	5	234
Anuvakam 3	5	255
Anuvakam 4	7	364
Anuvakam 5	5	243
Anuvakam 6	3	162
Anuvakam 7	4	222
Anuvakam 8	3	151
Anuvakam 9	2	104
Anuvakam 10	4	199
Anuvakam 11	3	176
Anuvakam 12	2	112
Total →	48	2477

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in